

provincie :: Utrecht

Notulen

*van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht*

gehouden op 5 november 2007

Notulen

***van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht***

gehouden op 5 november 2007

ISBN 0920-3370

Naamlijst

van de leden van Provinciale Staten van Utrecht Vergadering 5 november 2007

R.C. Robbertsen, commissaris van de Koningin
L.C.A.W. Graafhuis, griffier

mevr. drs. F.M. Alsem, Harmelen
E.R.M. Balemans, Utrecht
dr. F.H. Barneveld Binckhuysen, Soest
mevr. drs. C.G.M. van Benthem, Montfoort
F. Bersch, Utrecht
dr. R. Bisschop, Veenendaal
mevr. drs. U.P. Blom, Driebergen
mevr. drs. W.A. Bodewitz, Vleuten
drs. W.J. Bos, Oud Zuilen
mr. J.M. Buiting, Utrecht
ir. D.J. van den Burg, Utrecht
mevr L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen
mevr. drs. E. Dijk-Osseweijer, Utrecht
mevr. drs. R.K. Dik-Faber, Veenendaal
mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik
drs. P.W. Duquesnoy, Zeist
C.J.J. van Ee, IJsselstein
J. Fastl, Utrecht
mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen
mevr. drs. N.M. van Gemert, Utrecht
mevr. drs. E.A. de Graaff-van Meeteren, Cabauw
mevr. drs. J.M. de Heer-Verheij, Veenendaal
mevr. L. Hogema, IJsselstein
mevr. N.P.B. van 't Hooft, Amersfoort
mevr. A. Jonkers-Cornelisse, Eemnes
ing. D. Kiliç, IJsselstein
H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
J. Konijnenbelt, Leusden
C.J. van Kranenburg, Driebergen
J.W.R van Lunteren, Hoogland
ir. R.J. Martens, Utrecht
mevr. H. Nap, Veenendaal
drs. B. Nugteren, Utrecht
mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort
P.C. Pollmann, Doorn
drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist
P. Seldenrijk, Eemnes
mevr. Y. Smit, Maarssen

ir. M. Snyders, Baarn
mevr. drs. R.C.M. Stadhouders, Bilthoven
mr. J.J.J. Streefland, Utrecht
mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht
mevr. drs. J.C.M. Versteeg, Utrecht
F.J. Vos, Houten
drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading
G.J. van der Werff, Hoogland

Bladwijzer

van de leden van Provinciale Staten van Utrecht Vergadering 5 november 2007

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
BESTUUR, EUROPA EN MIDDELEN		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 17 juli 2007, dienst/sector Financiën, nummer PS2007BEM42, tot vaststelling van de Programmabegroting 2008. Daartoe besloten	17	PS2007BEM42
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 11 september 2007, dienst/sector Financiën, nummer PS2007BEM31 tot aanpassing per 1 januari 2008 van de tarieventabel bij de Algemene Belastingverordening provincie Utrecht 1997. Daartoe besloten	24	PS2007BEM31
Amendement A1, ingediend door de fractie van de VVD inzake vermindering verhoging legestarieven. Het amendement is aanvaard. Daartoe besloten	24	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 8 oktober 2007, dienst/sector PMF, nummer PS2007BEM44, inzake Wabo, projectbudget 2008 en reservering geld voor nieuwe taken 2009. Daartoe besloten	48	PS2007BEM44
Amendement A4, ingediend door de fractie van D66 en SP, inzake projectbudget 2008 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Het amendement is aanvaard. Daartoe besloten	49	
RUIMTE, GROEN en WATER		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 18 september 2007, dienst/sector ILG, nummer PS2007RGW11, tot vaststelling van de Agenda vitaal platteland; vaststellen gebiedsprogramma's 2007-2013.	26	PS2007RGW11

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
Motie M1, ingediend door de fracties van de VVD, CDA en PvdA, inzake sturing en monitoring Agenda vitaal platteland. De motie is aanvaard. Daartoe besloten	28	
Amendement A2, ingediend door de fracties van de PvdA, CDA en VVD, inzake concretisering van de beschikbare middelen voor de AVP. Het amendement is aanvaard. Daartoe besloten	30	
Amendement A3, ingediend door de fracties van de PvdA, VVD, GroenLinks, SP en ChristenUnie, inzake vaststelling uitvoeringsprogramma's AVP. Het amendement is aanvaard. Daartoe besloten	31	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 4 september 2007, dienst/sector PMF, nummer PS2007RGW10, inzake waarborg continuering Programmabureau Hart van de Heuvelrug. Daartoe besloten	46	PS2007RGW10
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 september 2007, dienst/sector griffie, nummer PS2007RGW12, inzake instelling Ad hoc commissie nieuwe WRO. Daartoe besloten	48	PS2007RGW12
STATEN (provinciale)		
Ingekomen stukken	11	
Vragenhalfuurtje	11	
Vaststellen van het verslag en de besluitenlijst van 24 september 2007	17	

Presentielijst

Vergadering 5 november 2007

---

mevr. drs. F.M. Alsem, Harmelen
E.R.M. Balemans, Utrecht
dr. F.H. Barneveld Binckhuysen, Soest
mevr. drs. C.G.M. van Benthem, Montfoort
F. Bersch, Utrecht
dr. R. Bisschop, Veenendaal
mevr. drs. U.P. Blom, Driebergen
mevr. drs. W.A. Bodewitz, Vleuten
drs. W.J. Bos, Oud Zuilen
mr. J.M. Buiting, Utrecht
ir. D.J. van den Burg, Utrecht
mevr L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen
mevr. drs. E. Dijk-Osseweijer, Utrecht
mevr. drs. R.K. Dik-Faber, Veenendaal
mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik
drs. P.W. Duquesnoy, Zeist
C.J.J. van Ee, IJsselstein
J. Fastl, Utrecht
mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen (vanaf 16.43 uur)
mevr. drs. N.M. van Gemert, Utrecht
mevr. drs. E.A. de Graaff-van Meeteren, Cabauw
mevr. drs. J.M. de Heer-Verheij, Veenendaal
mevr. L. Hogema, IJsselstein
mevr. N.P.B. van 't Hooft, Amersfoort
mevr. A. Jonkers-Cornelisse, Eemnes
H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
J. Konijnenbelt, Leusden
C.J. van Kranenburg, Driebergen
J.W.R van Lunteren, Hoogland
ir. R.J. Martens, Utrecht
mevr. H. Nap, Veenendaal
P.C. Pollmann, Doorn
drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist
P. Seldenrijk, Eemnes
mevr. Y. Smit, Maarssen
ir. M. Snyders, Baarn
mevr. drs. R.C.M. Stadhouders, Bilthoven
mr. J.J.J. Streefland, Utrecht
mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht
mevr. drs. J.C.M. Versteeg, Utrecht
F.J. Vos, Houten
drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading
G.J. van der Werff, Hoogland

Afwezig:
ing. D. Kiliç, IJsselstein
mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort
drs. B. Nugteren, Utrecht

Leden van Gedeputeerde Staten
J. Binnekamp, IJsselstein
mevr. M.G. Dekker, Castricum
mr. J.H. Ekkers, Vianen
drs. R.W. Krol, Soest
mevr. A.H. Raven BA, Utrecht
J.P.A. de Wilde, Amersfoort

Opening

De VOORZITTER: Staten van Utrecht, ik heet u van harte welkom bij deze Statenvergadering, in het bijzonder de mensen op de publieke tribune en de mensen van de pers.

Ik stel voor dat wij de agenda op de voorgestelde manier afhandelen, waarbij bij agendapunt 5 een voorstel van orde is aangekondigd.

Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Nugteren en Kiliç en mevrouw Pennarts. Mevrouw Doornenbal zal wat later komen.

Ingekomen stukken

1. Brief van de Randstedelijke Rekenkamer, d.d. 4 oktober 2007, betr. ontslag prof. dr. L.D. Noordam als bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer;
2. Brief van de familie Rondelap, d.d. 27 oktober 2007, betr. camping De Batterijen;
3. Brief van de gemeente Scherpenzeel, d.d. 15 oktober 2007, betr. raadsbesluit Profielschets d.d. 4 oktober 2007;
4. Brief van Reflectiegroep Groot Mijdrecht Noord, d.d. 31 oktober 2007 van GS, betr. Groot Mijdrecht Noord/Urgentieprojecten Randstad.

De VOORZITTER: Ik stel de Staten het volgende voor:

- Brief nummer 2: het antwoord op deze brief te versturen via de commissie RGW;
- Brief nummer 3: het antwoord op deze brief voor te bereiden via de commissie BEM;
- Brief nummer 4: de brief af te doen via het college van GS en de commissie RGW.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vragenhalftuurtje

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Tijdens de behandeling van het collegeprogramma in de Statenvergadering van 24 september 2007 stelde gedeputeerde De Wilde het volgende: "Ten aanzien van het BRU zijn onze woningbouwactiviteiten volledig afgestemd. De taakstelling die het BRU heeft en die wij als provincie hebben zijn op

elkaar afgestemd. Wij voeren ook samen overleg met de minister over de voortgang daarvan. (...)

Er is dus helemaal geen licht tussen wat het BRU vindt en doet en wat wij vinden en doen." Ik verwijs daarbij naar de notulen van het verhandelde in de vergadering van Provinciale Staten van Utrecht, gehouden op 24 september 2007, pagina 52.

In het Algemeen Dagblad/Utrechts Nieuwsblad (AD/UN) van 24 oktober 2007 werd bericht dat de Raad van State een ruzie tussen de provincie Utrecht en het BRU moet beslechten over woningbouw in Utrecht: "Het BRU (...) heeft in zijn Regionaal Structuurplan meer woningen opgenomen dan de provincie Utrecht in haar eigen streekplan. De provincie heeft een streep gehaald door nieuwbouwplannen in Vianen, Driebergen-Zeist en Bunnik." Dit zijn feiten die hier bekend zijn. Het BRU betwist hierbij het recht van de provincie om een veto over de bouwplannen van het BRU uit te spreken.

Voorts meldde het AD/UN dat de GS-woordvoerder liet doorschemeren dat Gedeputeerde Staten hun veto misschien nog van tafel zouden halen als het BRU zijn plannen beter onderbouwt.

Naar aanleiding hiervan hebben de statenfracties van D66 en de SP de volgende vragen:

1. Hoe rijmen Gedeputeerde Staten de woorden van gedeputeerde De Wilde, gedaan op 24 september, met het geschil tussen BRU en de provincie zoals dat nu voorligt bij de Raad van State?
2. Erkennen Gedeputeerde Staten dat er wel degelijk licht zit tussen wat het BRU vindt en doet en wat de provincie vindt en doet? En erkennen Gedeputeerde Staten dat gedeputeerde De Wilde Provinciale Staten feitelijk onjuist heeft geïnformeerd?
3. Hebben Gedeputeerde Staten de stap van het BRU naar de Raad van State voorzien? Zo ja, op welk moment?
4. Waarom hebben Gedeputeerde Staten Provinciale Staten niet op de hoogte gesteld van het geschil bij de Raad van State voordat hierover in de krant werd bericht? Zijn Gedeputeerde Staten bereid Provinciale Staten alsnog, bijvoorbeeld via de commissie BEM, actief te informeren over de uitkomst van het geschil bij de Raad van State?
5. Op welke wijze moet het BRU zijn woning-

bouwplannen onderbouwen zodat Gedeputeerde Staten hun veto van tafel halen? Hoe verhoudt zich dit tot de kaders zoals die zijn opgenomen in het Streekplan 2005-2015 en lopen Gedeputeerde Staten met de opmerking van de GS-woordvoerder niet vooruit op de discussie over bouwstagnatie zoals die voor volgend jaar gepland staat?

De heer DE WILDE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Op 24 september jongstleden hebben wij in deze Staten een discussie gevoerd over aantallen. Ik heb mij bij de beantwoording van de vragen die er op dat moment waren, alleen daarover uitgelaten. Ik heb mij onvoldoende gerealiseerd dat er misschien een aspect op het gebied van de ruimtelijke ordening meespeelde. Dat aspect behoort tot de portefeuille van gedeputeerde Krol, maar men mag van Gedeputeerde Staten verwachten dat zij een integraal antwoord geven. Dat heb ik op dat moment niet gegeven.

Het 'geen-licht-zitten' tussen wat er bij het BRU gebeurt en wat er bij de provincie gebeurt, heeft met name betrekking op de aantallen. Het structuurplan dat voorligt bij het BRU laat een groter aantal woningen zien dan het aantal dat wij in het streekplan hebben opgenomen. Doordat wij echter deze streekplanperiode nog 10.000 tot 15.000 woningen moeten vinden, passen de aantallen op zichzelf uitstekend. Wij worden echter wat ingehaald door de actualiteit, want op dit ogenblik is de heer Bosch wethouder van de gemeente Utrecht, bezig te kijken naar mogelijke uitbreidingslocaties voor het Randstadgebied op het Utrechtse deel. De discussie daarover zal antwoord moeten geven op de vraag waar er straks mogelijkheden zijn in deze provincie. Die zullen hun vertaling moeten krijgen in de verschillende plannen op dit gebied.

Enige nuance op het antwoord dat ik in september heb gegeven, past inderdaad. Er zit geen licht tussen de aantallen die wij willen halen. De 88.000 woningen - de woonbehoefte - die uitgangspunt zijn geweest voor het opstellen van het streekplan zijn wat Gedeputeerde Staten betreft nog steeds van kracht. Van de 73.000 woningen die in het streekplan een plek hebben gekregen, vinden Gedeputeerde Staten dat deze woningen, ruimtelijk gezien, inderdaad die plek kunnen krijgen. Alles wat daar nog bovenop komt, zal op z'n minst ruimtelijk afgewogen moeten worden, waarbij ook het oordeel van Provinci-

ale Staten ertoe doet. Het college treedt daar niet in. Plannen van gemeenten, samenwerkingsverbanden of het BRU die afwijken van het streekplan, zijn plannen die wij in principe niet wensen, tenzij daarover een kwaliteitsdiscussie gevoerd zou worden met de vraag of wij zo iets wel of niet zouden willen.

De Staten zijn op 26 juni 2006 geïnformeerd over een verschil tussen wat het RSP (Regionaal Structuurplan) wil en wat het streekplan wil. Er is in de tussentijd niets gebeurd, alleen is er op 1 november 2006 beroep ingesteld. Op 22 oktober 2007 heeft daarover een zitting plaatsgevonden bij de Raad van State. Zodra daarover een uitspraak wordt gedaan, zullen de Staten via de geëigende kanalen - waarschijnlijk via de commissie RGW - daarover worden geïnformeerd en zal de vraag aan de orde komen hoe verder te handelen.

De vraag op welke wijze het BRU zijn woningbouwplannen moet onderbouwen is nu niet aan de orde. Er vindt nu eerst een uitspraak plaats door de Raad van State. Met die uitspraak moeten wij leven. Als er ten aanzien van een aantal punten kwalitatieve afspraken te maken zijn om zodoende een verbetering in de onderbouwing te leveren, dan zijn dit afspraken die gedeputeerde Krol zal maken met het BRU. Overigens is het saillant te weten dat bij de invoering van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (Wro), die sinds 1 juli 2008 van kracht zal zijn, door de Tweede Kamer een amendement is aangenomen, waarbij wordt uitgesproken dat ruimtelijke ordening geen bevoegdheid is van de Kader-wetgebieden. Wat dat betreft hebben wij 'postuum' een klein beetje gelijk gekregen in de discussie die bij de Raad van State speelt.

De heer DE VRIES(D66): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat volgens mij niet alleen over aantallen, maar ook over het verschil tussen locaties in het RSP en het streekplan. Ik noem als voorbeeld een locatie in Bunnik, waarover in de Staten een uitspraak is gedaan en die nog steeds in het RSP staat. Maar goed, laten wij daar niet te lang bij stil staan. Interessanter vind ik het dat de gedeputeerde zegt dat wij nog gaan spreken over de nadere onderbouwing en dat dit een taak is van gedeputeerde Krol. Wat mij daaraan niet bevalt, is dat een woordvoerder van Gedeputeerde Staten tijdens die behandeling laat doorschemeren dat wij er nog wel over kunnen praten en over kunnen onderhandelen. Feitelijk zegt hij

daarmee naar de Staten toe dat wij over die bouwstagnatie nog komen te spreken, maar dat daarop alvast een voorschot wordt genomen. Ik vind dat dit niet kan. Ik vind het prima als wordt gezegd dat wij als provincie in ons recht staan en dat het streekplan boven het RSP gaat. Zo kijken wij daar inderdaad tegenaan. Ik vind echter niet dat er alvast een opening geboden moet worden in een bepaalde discussie die nog gevoerd moet worden. Overigens moet die discussie eerst gevoerd worden met de Staten alvorens dat gedaan wordt met het BRU. Natuurlijk is het prettig dat met de nieuwe Wro het mandaat op dit gebied bij de provincie is komen te liggen, maar het verdient niet de schoonheidsprijs zoals het nu is gegaan. Ik wil er bij het college van GS op aandringen wat meer secuur te zijn in dit soort zaken.

De heer DE WILDE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb getracht te betogen dat er geen verschil is tussen de aantallen bij het BRU en bij de provincie. Sinds de bijstelling en de 15.000 extra woningen als taakstelling in het streekplan, kloppen de aantallen grosso modo. Het verschil zit vooral in de plekken waar die aantallen gerealiseerd worden, dus of de plekken qua ruimtelijke ordening passen. Ik noem Werkhoven en dergelijke: plekken waarover de Staten en het BRU totaal anders denken. Het onderliggende conflict betreft de vraag wie er over de ruimtelijke ordening gaat. Dat is langs deze weg een beetje uitgespeeld. Er is echter geen verschil van mening, bij zowel Gedeputeerde Staten als Provinciale Staten, dat via het streekplan – dus via het spoor van ruimtelijke ordening – de plekken in de discussie worden ingebracht.

Gedeputeerde Staten zijn niet diegenen die elke keer de discussie weer openen en die ruimte geven voor die discussie. Toch zullen wij moeten reageren op dat soort discussies. Dat doen wij dan ook. Wij hebben een verhaal waarmee wij dat kwalitatief tegemoet treden en wij hebben een doelstelling om met elkaar voldoende woningen in onze provincie te realiseren. Daar staan wij voor. Die woningen moeten er komen op een kwalitatief goede plek.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoor dat hier wordt gesproken over die verschillende plekken, maar is de gedeputeerde het met de SP eens dat dit ontzettend verwarrend is

voor de gemeenten en dat die gemeenten eigenlijk niet weten wat zij wel of niet moeten geloven en hoe zij verder moeten?

De heer DE WILDE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij wisten dat gemeenten op andere plekken woningen willen bouwen dan de plekken die de provincie in het streekplan heeft aangewezen. Mijn woorden staan helemaal niet in dat licht. Met de uitspraken die ik gedaan heb, heb ik onbedoeld wat ruis laten ontstaan, doordat ik mij niet met het spoor van ruimtelijke ontwikkeling heb bemoeid. Mijn uitspraken gingen over de aantallen en over de vraag of wij de extra taakstelling erg vonden. “Nee”, heb ik gezegd, “dat vinden wij niet erg want wij moeten nog 15.000 woningen vinden.” Wij hebben het daarbij echter alleen gehad over woningen die binnen onze kaders passen, dus binnen onze streekplanperiode. Wij gaan niet over de rode contour waarbinnen een bepaald aantal woningen wordt gerealiseerd. De discussie daarover vindt weer plaats als de woningbehoeftecijfers zijn geactualiseerd.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dus het advies vanuit Provinciale Staten aan de betrokken gemeenten moet luiden: luister naar ons en niet naar het BRU.

De heer DE WILDE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind dat ook het BRU actief mag nadenken over de vraag hoe het BRU een bijdrage kan leveren aan het oplossen van het probleem van de woningbehoefte in deze provincie. Graag zelfs. Het BRU mag best met voorzetten komen, maar het is niet zo dat wij elke voorzet vanuit het BRU zullen inkoppen; dat zullen wij altijd ruimtelijk afwegen en tegen onze kaders afzetten.

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wat de discussie in elk geval moet inhouden, is dat de Staten de kaders bepalen.

DE VOORZITTER: Het lijkt mij dat wij daarover niet hoeven te discussiëren. Dan is het woord aan mevrouw Dekkers.

Mevrouw DEKKERS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Op 29 oktober 2007 zijn in Den Haag de UPR-contracten (Urgentieprogramma Randstad) getekend. Wij hebben deze contracten met veel interesse

doorgelezen. Zo zagen wij tot onze verbazing in het proefcontract over de 'Draaischijf Nederland' dat de A2½ de kop weer opsteekt. Ook de polder Groot Mijdrecht is onderdeel van het UPR. Het is onderdeel van de Natte As en deze polder is in het begin van dit jaar in dit huis onderwerp van een flinke discussie geweest. Voor iedereen is het helder dat wij voor de toekomst een duurzaam houdbare situatie wensen voor deze polder. Voor de een is dat de boel vernatten, voor de ander is dat niet bij voorbaat dé oplossing en die wacht mogelijkheden en onmogelijkheden van andere oplossingsrichtingen af. Tot zover de samenvatting van de discussie in februari.

Het resultaat van de discussie in februari was dat er twee sporen bewandeld zouden worden. Het eerste spoor is het pad richting het Rijk: er moest onderzocht worden in welke mate en onder welke voorwaarden het Rijk bereid zou zijn mee te betalen op het moment dat de provincie Utrecht voor een scenario gekozen heeft. Het andere spoor betreft het traject dat met het gebied zelf opgepakt zou worden en waarin een onafhankelijke en deskundige commissie aan de slag zou gaan met de feiten over waterkwaliteit en bodemdaling en met de zes strategieën. Overbodig te zeggen is wellicht dat deze commissie ook hard nodig was om de relatie met de inwoners van het gebied weer te normaliseren. Als er al vertrouwen was, dan was dit vertrouwen flinterdun. Het is natuurlijk ook vreselijk moeilijk vertrouwen te krijgen van mensen die jouw plannen niet zien zitten. Maar toch: de provincie kreeg het voordeel van de twijfel en de bewoners namen deel aan de reflectiegroep om mee te denken over de formulering van de vragen die de commissie Remkes zou onderzoeken én zij zouden worden betrokken bij het vervolgetraject. De reflectiegroep voelde hier wel voor, omdat zij graag betrokken wilde zijn bij dit proces. Je kunt er per slot van rekening beter bij zijn als er over jou en jouw omgeving wordt besloten.

Op 9 juli wordt er een gezamenlijk persbericht verzonden door de provincie Utrecht en de reflectiegroep, waarin naast de rol die deze reflectiegroep zou gaan invullen, ook verslag werd gedaan van wat de heer Binnekamp heeft aangegeven in de bijeenkomst met de reflectiegroep, namelijk dat Provinciale Staten formeel niet het besluit hebben genomen om de polder Groot Mijdrecht te vernatten. Dit als reactie op een eventuele onduidelijkheid die was

ontstaan over de status van de besluitvorming in Provinciale Staten.

De reflectiegroep vervulde een rol tijdens het verzamelen en bundelen van vragen van bewoners en, zo was de afspraak, zou gelegenheid krijgen met gedeputeerde Binnekamp van gedachten te wisselen over het rapport van de commissie voordat het provinciebestuur de consequenties van het rapport zou bespreken.

Afgelopen woensdag kregen wij een boze brief van de reflectiegroep. Hoewel wij een persoonlijke aanval op de heer Binnekamp niet chique vinden, kunnen wij ons wel iets voorstellen van de boosheid. Voor de reflectiegroep is het onduidelijk wat dit contract nu precies betekent en ook wij hebben onze vragen naar aanleiding van het UPR-contract met betrekking tot polder Groot Mijdrecht. De CDA-Statenvr fractie heeft de volgende vragen voor het college van GS, vertegenwoordigd in dit dossier door gedeputeerde Binnekamp, over de op 29 oktober 2007 getekende contracten met het Rijk, de provincie en de polder Groot Mijdrecht. De eerste vier vragen hebben betrekking op het eerste spoor dat is ingezet richting het Rijk, inclusief de werkzaamheden van de commissie. Remkes. De daaropvolgende twee vragen hebben betrekking op de betrokkenheid van de reflectiegroep en de gemeente De Ronde Venen.

Vragen met betrekking tot het eerste spoor richting het Rijk. Aanleiding om aan de slag te willen met deze polder bestond uit een drietal zaken te weten:

- a. de veronderstelde bodemdaling;
- b. de veronderstelde slechte waterkwaliteit;
- c. de maatschappelijke kosten die niet zouden opwegen tegen de maatschappelijke baten met betrekking tot de hoge kosten om de polder droog te malen. Het feit dat er een waterberginggebied gezocht wordt in de omgeving is – tot nu toe – niet als zwaarwegend argument aangedragen door het college van GS.

Wij komen tot de volgende vragen:

1. Zijn wij als Provinciale Staten nu al bijvoorbaat gedwongen een keuze te maken voor de strategie Plas om in aanmerking te komen voor rijks-geld?
2. Vindt het Rijk dit gebied interessant genoeg om er geld in te stoppen wanneer de commissie Remkes met een andere oplossingsrichting komt?
3. Hoe verhoudt zich dit contract, waarin waterberging een heel prominente rol heeft, ten opzichte

van uw verzekering aan het gebied dat Provinciale Staten geen besluit hebben genomen over het vernatten van de polder? Kunt u uw uitspraak waarnaar dat persbericht verwijst toelichten?

4. Hoe ziet u dit in relatie tot de opdracht aan de commissie Remkes, die de opdracht heeft gekregen om te onderzoeken of de zes strategieën de belangrijkste oplossingsrichtingen uit het oogpunt van bodem en water afdekken?

Vragen met betrekking tot het omgaan met de reflectiegroep en de gemeente De Ronde Venen:

5. U had een prima mogelijkheid om de reflectiegroep bijeen te roepen bij de voorbereidingen van het UPR contract. Daar had u wellicht kunnen toelichten waarom u van plan was het contract te ondertekenen. In dat geval was er betrokkenheid en heel misschien ook begrip. Zoals u weet zijn dat twee zaken die in communicatietrajecten en draagvlakcreatie uitermate van belang zijn. Waarom hebt u niet gekozen voor deze mogelijkheid? Waarom heeft u de commissie RGW niet geïnformeerd?
6. Zowel de gemeente De Ronde Venen als de reflectiegroep is zwaar teleurgesteld door deze gang van zaken. Denkt u dit vertrouwen te kunnen herstellen en zo ja hoe? En zo nee, hoe denkt u verder te kunnen gaan in dit gebied?

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal mij beperken tot de gestelde vragen.

Antwoord op vraag 1. Gedeputeerde Staten vinden dat Provinciale Staten op dit moment nergens toe zijn gedwongen. Het gaat om procesmatige afspraken en er wordt geen enkele inhoudelijke keuze gemaakt. Op diverse plaatsen in het contract staat nadrukkelijk vermeld dat de keuze voor de ruimtelijke strategie is voorbehouden aan Provinciale Staten van Utrecht. Dit is geheel conform het amendement van februari 2007. In dit amendement hebben Provinciale Staten verzocht aan Gedeputeerde Staten om parallel naast het spoor van het instellen van een onderzoekscommissie, ook vooral te kijken naar en zorg te dragen voor een adequaat financieel beleid. De ondertekening van het contract door Gedeputeerde Staten is een stap in de richting. De ondertekening van het UPR-contract past hiermee totaal in de uitvoering van de wensen van Provinciale Staten, te weten het parallelspoor van een

onderzoekscommissie en een financieel flankerend beleid.

Antwoord op vraag 2. Los van het tekenen van het contract is er nog geen enkele zekerheid over de rijksbijdrage voor het GMN (Groot Mijdrecht Noord). Wij zijn een kandidaatproject. De ondertekening van een contract vergroot evenwel de kans en zorgt ervoor dat de middelen te zijner tijd op een passende manier door het Rijk worden opgenomen in de rijksbegroting. Eigenlijk, zeg ik tegen mevrouw Dekkers, moet u het zo zien dat het contract een procedurele noodzaak is vanwege de begrotings-systematiek van het Rijk. Zekerheden voor de financiering door het Rijk zijn er nog niet. Bij geen enkele optie. De kans op rijksgeld lijkt, ook bij andere strategieën, niet uitgesloten. Bij de nadere uitwerking komt dit aan de orde. Het uitgangspunt is altijd een duurzame oplossing.

Antwoord op vraag 3. In het amendement van 7 februari jongstleden werd in de overwegingen gesproken over vernatting van de polder. Dit punt komt echter niet terug bij de besluiten van het amendement. Er is dienaangaande dan ook geen besluit genomen op 7 februari 2007 door de Staten. Tijdens mijn aanwezigheid bij de reflectiegroep op 2 juli 2007 in Mijdrecht was hierover grote onduidelijkheid. Ik heb uitgelegd hoe dit juridisch-inhoudelijk in elkaar zit en ik heb ook gezegd dat, met welke strategie dan ook, door Provinciale Staten het komend jaar zal worden geantwoord. Ik heb hierover dus duidelijkheid gecreëerd jegens de reflectiegroep. Voorts heeft het element waterberging absoluut geen prominente rol in het contract. Nergens wordt in de afspraken gesteld dat er een waterberging moet komen. Het wordt als een mogelijkheid genoemd die kan worden meegenomen voor het oplossen van een probleem als er voor de Plas zou worden gekozen. Met andere woorden: waterberging staat niet voorop. Integendeel: het staat helemaal achteraan als de Staten besluiten om de Plas als strategie te kiezen. In die zin verhouden mijn uitspraken in de reflectiegroep op 2 juli 2007 zich dan ook prima tot dit contract.

Antwoord op vraag 4. Naar mijn overtuiging staat dit geheel los van de relatie tot de opdracht aan de commissie Remkes. De UPR-afspraken bevatten geen enkele inhoudelijke keuze. De commissie

Remkes is een onafhankelijke commissie, die geen enkele last of geen enkel gemak heeft van deze UPR-afspraken. De commissie ervaart dit zelf ook zo. Ik kan nog zeggen dat de commissie op dit moment een bezoek brengt aan dit gebied.

Antwoord op vraag 5. Het was de reflectiegroep al op 2 juli 2007 bekend dat Groot Mijdrecht Noord als kandidaat-project wellicht in het UPR zou worden opgenomen en dat er mogelijk afspraken gemaakt zouden worden. Op het moment dat duidelijk was dat er daadwerkelijk afspraken tussen Gedeputeerde Staten en het Kabinet zijn gemaakt, hebben wij de reflectiegroep daarvan onmiddellijk in kennis gesteld. Om met de reflectiegroep bij elkaar te komen om de tekstuele onderhandelingen tussen Rijk en provincie te gaan bespreken, ligt wat mij betreft niet in de rede. Het gaat namelijk, zoals ik al zei, om een procedurele kwestie. De inhoud van het thema van dit dossier komt nog ruimschoots aan de orde en zal, zoals de afspraken luiden, met de reflectiegroep worden besproken na het uitbrengen van het rapport van de commissie Remkes.

Het UPR is niet integraal aan de commissie RGW voorgelegd. Alle contracten – er zijn naast de UPR-contracten inzake Groot Mijdrecht Noord door Gedeputeerde Staten wel meer contracten gesloten – en dit dossier, dit thema, zijn besproken in de commissie BEM op 16 juli 2007. Direct nadat de afspraken rond waren, zijn de Staten middels een Statenbrief op de hoogte gesteld voordat de contracten zijn getekend. Deze afspraken passen uitstekend in het verzoek van Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten van 7 februari 2007 over een adequaat financieel flankerend beleid.

Antwoord op vraag 6. Er is veelvuldig en nauw contact geweest met de gemeente De Ronde Venen over de aanloop naar dit UPR-contract. Dat de gemeente De Ronde Venen uiteindelijk zeer teleurgesteld heeft gereageerd, betreuren wij in hoge mate. Wat mij betreft blijven alle afspraken die gemaakt zijn ten aanzien van de commissie Remkes en de besprekingen daarna, volledig van kracht. Wij blijven met deze gemeente in gesprek. Vanochtend heb ik nog een uitgebreid bestuurlijk overleg gehad. Ook van de kant van de gemeente is toegezegd hierover verder overleg plaats te laten vinden. Dat wil ik ook graag doen met de reflectiegroep. Ik heb kennis genomen van de brief van de reflectiegroep. Mevrouw Dek-

kers kwalificeerde de reactie als 'niet chique'. Ik heb daarover een andere mening, maar die laat ik maar even voor wat die is. Ik wil mij graag houden aan de afspraken die ik gemaakt heb met de reflectiegroep op 2 juli 2007. Dat betekent dat als de commissie Remkes het rapport uitbrengt, zij dit eerst zal presenteren aan de reflectiegroep. Daarna zal het rapport aan mij bekend gemaakt worden en zal ik vervolgens met de reflectiegroep het verdere vervolg van het hele dossier gaan bespreken. Ik hoop dat de reflectiegroep mij zal willen ontvangen en dat ik met de leden van deze groep over het verdere vervolg kan spreken.

Mevrouw DEKKERS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik trek de conclusie dat er nog niets is besloten over de polder Groot Mijdrecht. Ik bedank de gedeputeerde voor zijn beantwoording.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb met gespitste oren de toelichting van de gedeputeerde over deze fase in het dossier beluisterd. Ik waardeer de wijze waarop hij de zaak heeft verwoord en in een ander perspectief heeft geplaatst dan van waaruit de reflectiegroep de zaak heeft bekeken. Ik wil echter nog graag een wat meer expliciete verwoording hebben. Als ik in alle onbevangenheid probeer de overeenkomst tussen de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en de gedeputeerde Water van de provincie Utrecht te lezen, dan krijg ik het idee dat de oplossingsrichting Plas heel nadrukkelijk in de afwegingen aanwezig is geweest. Alleen al het feit dat aan de gedeputeerde wordt gerefereerd als de “gedeputeerde Water” en niet dat een gedeputeerde Ruimtelijke Ordening in een regulier overleg wordt betrokken, maakt al iets duidelijk. Kan de gedeputeerde zich voorstellen dat de reflectiegroep uit dit soort zaken meent te moeten afleiden dat de oplossingsrichting Plas prominenter aanwezig is in het zoeken naar een duurzame oplossing dan de andere oplossingsrichtingen? Daar voeg ik het volgende nog bij. Als ik kijk naar de overeenkomst, dan wordt bij punt 2 gezegd: “De staatssecretaris en de gedeputeerde komen overeen zich in te spannen dat de volgende stappen worden ondernomen ...”. Het eerste punt is dan de beoordeling van de uitgevoerde onderzoeken. Dat gaat over de commissie Remkes. Daarbij wordt betrokken de strategie Plas. Het tweede punt betreft een besluit over de opname van dit project in de uit-

werkingsfase in het kader van de aanvraag voor een bijdrage uit het budget van de nota Ruimte voor juli 2008. Betekent deze formulering, welke oplossing er ook wordt gekozen en welke van deze zes strategieën ook wordt gevolgd, dat altijd gezocht wordt om in het kader van de nota Ruime middelen beschikbaar te krijgen?

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik meen dat ik dat al in mijn beantwoording heb meegenomen. Ik heb gezegd, mochten er andere oplossingsrichtingen gekozen worden, dat dan het Rijk zal overwegen of het een duurzame oplossing is. Het beschikbaar stellen van middelen – uit de aardgasbaten – kan alleen gebeuren als het gaat om een duurzame oplossing. Als er een andere strategie uitkomt die ook duurzaam is, dan heb ik er goede hoop op dat het Rijk gelden beschikbaar zal stellen.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Kan de gedeputeerde zich voorstellen dat op basis van de voorliggende tekst, er bij de reflectiegroep dergelijke reacties zijn losgemaakt?

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij er wel iets bij voorstellen, zij het dat wij op 2 juli jongstleden duidelijk hebben gezegd dat zou er door de Staten een strategie worden gekozen die verdergaand is, er conform de afspraak een financieel kader onder moet liggen. Dat heb ik de reflectiegroep gezegd. Ik heb “Urgentieprogramma Randstad” misschien een keer genoemd, maar dat was achteraf misschien te weinig. De reflectiegroep weet volgens mij dat vanaf 2 juli 2007 het college van GS zich zeer inzet om vanuit het Rijk gelden beschikbaar gesteld te krijgen mocht voor de uiterste variant gekozen worden.

De VOORZITTER: Ik sluit het vragenuurtje hiermee af.

Vaststellen van het verslag en de besluitenlijst van 24 september 2007

De VOORZITTER: Ik wijs u op de wijzigingsvoorstellen die zijn ingediend door mevrouw Jonkers.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten het verslag en de

besluitenlijst vast met inachtneming van de voorgestelde wijzigingen op het verslag.

Programmabegroting 2008

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik sta hier op dit moment namens de fracties van de SP, GroenLinks, de ChristenUnie, D66 en de Partij voor de Dieren. Verschillende oppositiefracties hebben eerder aangegeven grote bezwaren te hebben tegen de keuze van Gedeputeerde Staten om zijn collegeprogramma niet tijdig te verwerken in de begroting. Er is gebleken dat de drie coalitiepartijen ook van mening zijn dat een integrale afweging van het beleid, zowel oud als nieuw, gewenst is. De coalitiepartijen kiezen er daarbij voor om vandaag simpelweg de kale begroting vast te stellen met een korte behandeling, om vervolgens op 17 december a.s. - als het college eindelijk de financiën voor het nieuwe beleid op orde heeft - een integrale afweging te kunnen maken. In dat kader hebben de fracties van de VVD en het CDA laten weten dat men vandaag tegen alle moties en amendementen terzake van de begroting zal stemmen zonder deze inhoudelijk te wegen. Daarmee kom ik op het eerste punt van kritiek: er wordt volstrekt voorbijgegaan aan de essentie van het volksvertegenwoordiger zijn. In het debat wordt gekomen tot meningsvorming. Moties en amendementen zijn daarbij belangrijke instrumenten. Door het bij voorbaat duidelijk maken tegen elke motie en amendement te zullen stemmen, is het debat daarmee zinloos en verlagen deze Staten zichzelf tot een stemmachine. De SP, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en de Partij voor de Dieren begrijpen uiteraard de gedachten wel: straks, op 17 december 2007, gewoon alles tegelijkertijd behandelen. Wij wilden reeds langer ook een gelijktijdige behandeling en wel vandaag. Dat dit niet kan, is te wijten aan het college van GS en daarmee de verantwoordelijkheid van de collegeondersteunende partijen. Als het dan vandaag niet kan, dan stellen wij voor de behandeling van de begroting uit te stellen tot 17 december 2007, zodat er toch op ordentelijke wijze een integraal debat kan worden gevoerd. Dat dit toezicht van het Rijk betekent, lijkt ons niet onoverkomelijk. Daartoe leg ik namens de genoemde partijen het volgende ordevoorstel aan Provinciale Staten voor:

Overwegende:

- dat de drie coalitiefracties te kennen hebben gegeven vandaag geen besluiten te willen nemen over eventuele moties en/of amendementen en derhalve tegen alle moties en amendementen te zullen stemmen;
- hiermee deze begrotingsbehandeling verwordt tot een hamerstuk, slechts gediend om formeel de deadline van minister Ter Horst te halen;

stellen wij voor:

de behandeling van de programmabegroting 2008 te verdagen tot 17 december 2007.”

De VOORZITTER: Het voorstel van orde is ingediend namens de fracties van de SP, ChristenUnie, D66 en de Partij voor de Dieren. Heeft het voorstel van orde de steun van de overige fracties?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het lijkt mij goed onze argumenten toe te lichten en er een verhaal tegenover te zetten. Ik geloof namelijk dat het hier is anders is neergezet door mevrouw Jonkers dan dat wij het voorstellen. Wat is er precies aan de hand? Ik heb het idee dat wij nu, vandaag, louter een technische begroting gaan vaststellen. De keuzes die de coalitie heeft gemaakt en die in financiële zin nog niet zijn verwerkt door het college, zijn vandaag nog niet voorhanden. Wij hebben vandaag wel ongeveer € 1 miljoen, geld dat overblijft, te besteden uit die begroting. Daarvoor zouden wij voorstellen kunnen indienen, ware het niet dat wij graag onze handen vrij willen houden omdat op 17 december a.s. helder is welke keuzes er gemaakt worden door dit college. Dan wordt ook duidelijk waar er voor de Staten ruimte ontstaat waarover de Staten kunnen zeggen dat zij daarvoor meer energie en geld willen vrijmaken. Op dat moment hebben wij onze handen vrij en kunnen wij een overall-afweging maken van de zaken die de Staten voorstellen. Op dat moment is duidelijk hoe in financiële zin de keuzes gemaakt worden, ook door het college van GS. Wij zullen vandaag echt niet alles afwijzen wat uit de diverse fracties komt. Zij kunnen vandaag van ons echt wel verwachten dat wij ergens positief dan wel negatief tegenover staan, maar wij willen onze handen vrijhouden voor een totale, integrale afweging op 17 december 2007.

De VOORZITTER: U wilt derhalve vandaag de begroting behandelen.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! In het verlengde van wat door de fractie van het CDA al naar voren is gebracht, merk ik op dat de fractie van de VVD niet onsympathiek tegenover moties of amendementen van de oppositie zou staan. Daar gaat het echter helemaal niet om. Het gaat erom dat wij op dit moment procedureel geen keuzes willen maken, omdat de keuze overall gemaakt moet worden bij de begrotingsbehandeling op 17 december 2007. Want, laten wij wel wezen, oud-voor-nieuw is in deze begroting niet verwerkt, de rijksbezuinigingen zijn in deze begroting niet verwerkt, de coalitieonderhandelingen zijn in deze begroting niet verwerkt. Al die zaken staan niet in deze begroting. Wij weten dat voor 15 november a.s. deze begroting aan het ministerie van Binnenlandse Zaken aangeboden moet zijn. Nu, dan lijkt het mij procedureel een zeer juiste gang van zaken dat wij nu deze kale begroting vaststellen, opdat wij voldoen aan de eisen van het Rijk en dat wij de overall-behandeling doen op 17 december 2007.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik weet niet of het een toevalligheid was, maar mevrouw Jonkers noemde de naam van de fractie van de PvdA zoeven niet. Ook daarom heb ik behoefte even te accentueren hoe onze fractie in dit debat staat. Het is namelijk simpel. Ik heb op 24 september jongstleden namens onze fractie mogen zeggen dat wij de behandeling van de begroting vandaag zouden beschouwen als een begroting met ongewijzigd beleid en dat het college vanaf dat moment bezig was om met maatschappelijke organisaties en gemeenten in debat te geraken. Ik ben bijvoorbeeld vorige week zaterdag gecompimenteerd door een van de wethouders in de Vechtstreek. Hij zei: “Jullie zijn lekker bezig”. En dat bedoelde hij positief. Het was een wethouder die belast was de jeugdzorg en hij zei: “Jullie hebben een goede conferentie over jeugdzorg gehad”. Er was een wethouder die belast was met cultuur en hij zei: “Jullie zijn goed bezig, want jullie luisteren naar ons en wij hebben het gevoel dat wij meer kunnen met dit college dan met het vorige college”. Welnu, dit soort zaken komt hopelijk terug op 17 december 2007 in een programma, althans deels, en in de afweging die het college moet maken. En dat is voor ons het moment om die totaalafweging te maken. Dat betekent niet dat wij moties of amendementen die vandaag worden ingediend, niet willen bespreken. Ik verzoek echter wel

de oppositiepartijen die moties en amendementen mee te nemen – als het ware te verdagen – naar de bespreking van 17 december 2007, zodat die totaalafweging, ook gezien de financiële ruimte, dan kan worden gemaakt.

Wat dat betreft is onze mening precies hetzelfde als die van het CDA en de VVD. Wij zijn van mening dat wij vandaag die begroting gewoon moeten vaststellen.

De VOORZITTER: Overigens wijs ik u erop dat moties wel aangehouden kunnen worden, maar amendementen niet. Amendementen gaan voor de besluitvorming uit en die zullen altijd in stemming worden gebracht.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Jonkers heeft het perfect verwoord. Ik wijs nog even op de merkwaardigheid die te zien is op bladzijde 9 van de begroting, waar wij kunnen zien dat er eigenlijk nog een vrije ruimte zit in deze begroting. Dat de coalitiepartijen dan zeggen dat elk amendement dat hieraan eventueel invulling zal geven, al is afgewenteld, is een soort ontkenning van het parlementaire spel.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil even reageren op de woorden van de coalitiepartijen. Wij zijn hier niet bezig met zomaar een hamerstuk. Er wordt hier bijvoorbeeld gesproken over een trendmatige verhoging van de opcenten terwijl wij die twee jaar geleden hebben afgeschaft. Het is dus niet een punt van: daar stemmen wij even snel over. Onze fractie had daarop graag, bijvoorbeeld samen met de fractie van de ChristenUnie, een motie of amendement willen indienen. Feitelijk heeft dat geen enkel nut en het heeft ook geen enkel nut dat te verdagen naar 17 december 2007. Dus onze mogelijkheden worden door deze manier van opereren door de coalitie volstrekt beperkt. Ik keur dat zeer af.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! In de algemene beschouwingen die wij hadden voorbereid, maar die wij vandaag niet zullen uitspreken, hadden wij een zinsnede opgenomen over deze gang van zaken en ook over de sfeer van de politieke discussie zoals ik die de afgelopen maanden meen te kunnen waarnemen. Ik ga daar niet verder op in, maar ik hoop op 17 december 2007, als de algemene beschouwingen wél worden uitgesproken, daaraan meer aandacht te besteden.

Natuurlijk, ik denk dat vriend en vijand het erover eens is dat dit geen elegante oplossing is. Dit is niet de ideale vorm van een begrotingsbehandeling. Anderzijds is het een keuze.

De vraag is of er een onoverkomelijk bezwaar is tegen het volgen van dit traject. Gezien het feit dat van de zijde van de collegepartijen nadrukkelijk duidelijk is gemaakt dat op 17 december 2007 een integrale afweging van alle begrotingsaspecten kan plaatsvinden – dus ook bijvoorbeeld de discussie over het al of niet ophogen van de opcenten -, dan moeten wij op dat moment de discussie voeren.

Wij steunen het voorstel dat de fractie van de SP heeft ingediend op dit moment niet. Het niet-vaststellen van de begroting is ons inziens tien keer bezwaarlijker dan het op deze wijze behandelen van de begroting.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! De beraadslagingen gehoord hebbende, lijkt mij een pragmatische aanpak een goede zaak. Het feit dat op 17 december 2007 alles ter discussie kan staan, doet mij geen onoverkomelijke problemen zien óf wij zouden de gang van zaken moeten willen afwijzen. Nu, daarop kan gewoon een duidelijke motie worden ingediend.

Laten wij gewoon de begroting goedkeuren en die in december nog eens collegiaal en objectief tegen het licht houden.

De VOORZITTER: Ik concludeer dat een meerderheid van de Staten de primaire begroting 2008 wensen te behandelen.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Nu de behandeling van de begroting feitelijk een wassen neus is, achten de SP, GroenLinks, D66 en de Partij voor de Dieren het volstrekt zinloos om aanwezig te zijn. Deze fracties boycotten daarom dit agendapunt. Wij zullen de Statenzaal verlaten om een verklaring af te kunnen geven.

De VOORZITTER: Ik geef u de gelegenheid de zaal te verlaten. Ik stel vervolgens de begroting 2008 aan de orde.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Vandaag hebben wij het over de programmabegroting 2008. Dat is een bijzondere begroting, want hierin staat alleen het bestaande

beleid. Omdat dit jaar een verkiezingsjaar was, zijn de keuzes die de coalitie heeft gemaakt voor de komende jaren, er nog niet in verwerkt. Het CDA is, zoals al eerder is gemeld, heel blij met de werkwijze waarvoor dit college kiest. De begroting 2008 betreft het bestaande en gecontinueerde beleid. Hierop volgt het totaal aan plannen inclusief de financiële keuze voor de komende periode. Daarmee wordt heel duidelijk gemaakt waar voor het college de accenten in beleid zullen zitten. Dat is waar dit college voor staat en welke keuze het maakt voor de komende vier jaar. Die keuzes hebben wij grotendeels verwoord gezien in het conceptcollegeprogramma. Dat zullen wij in december kunnen bespreken als wij de financiële vertaling erbij verwerkt zien. Op dat moment zal duidelijk zijn wat er nog is aan vrij besteedbare ruimte en de voorstellen die vandaag zullen worden gedaan door andere partijen – hoewel ik betwijfel of zij überhaupt nog een voorstel zullen inbrengen – zullen wij graag meenemen naar 17 december 2007. Op dat moment is duidelijk waar het college zijn keuzes, ook op het financiële gebied, maakt en dan gaan wij daarmee aan de slag.

U begrijpt dat onze politieke beschouwingen om die redenen pas verwoord zullen worden op 17 december 2007. Ik zal een klein tipje van de sluier van onze bijdrage oplichten. Wij zijn op dit moment bezig met voorstellen die wij in december aan de Staten willen voorleggen. Wij vinden evenals het college het hebben en houden van werk, zeker voor mensen die het minder gemakkelijk hebben om aan het arbeidsproces deel te nemen, van groot belang. Wij zullen in december dan ook een voorstel doen om bij te dragen aan een heel concreet project, dat bijdraagt aan het versterken van de mogelijkheden voor deze jongeren en dat bijdraagt aan verhoogde kansen om langdurig mee te kunnen doen aan het arbeidsproces. Wij zullen dan ook aandacht vragen voor een haalbaarheidsonderzoek naar het reactiveren van de Ponlijn tussen Amersfoort en Veenendaal/Rhemen door middel van een ov-lichtrailverbinding. Onder andere daarover meer in december. Voor dit moment volstaan wij met de woorden dat het CDA instemt met de begroting 2008 en die goed te keuren conform het voorstel.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Vandaag in een wat uitgedunde zaal

bespreken wij de begroting 2008. Wij kunnen constateren dat het een bijzondere begroting is. Niet alleen omdat het de eerste begroting is die wij in deze samenstelling behandelen - los van de discussie dat een aantal partijen is weggelopen -, maar ook omdat de kosten en ambities van het nieuwe collegeprogramma nog niet in deze begroting zijn verwerkt. Dit zal verwerkt worden in de begrotingswijziging die voor 17 december 2007 op de rol staat. De VVD beschouwt 17 december a.s. dan ook als de datum waarop de daadwerkelijke algemene beschouwingen zullen plaatsvinden. Wij zullen ons nu beperken tot een heel korte bijdrage over de nu voorliggende begroting. Wij zullen geen opmerkingen maken over wat wij eventueel op 17 december a.s. gaan doen; dat komt dan wel.

Met inachtneming van hetgeen ik zojuist gezegd heb, kan de fractie van de VVD zich vinden in de nu voorliggende begroting. In algemene zin is het een duidelijk stuk, waarin de informatie overzichtelijk staat weergegeven. Complimenten daarvoor. Wij hebben nog een paar punten waarop wij wat dieper willen ingaan. Dan zal ik het niet hebben over de indicatoren; daarover hebben wij genoeg gezegd tijdens de behandeling van het conceptcollegeprogramma. Wel wil ik stilstaan bij een tweetal andere zaken. Het eerste punt heeft betrekking op de projecten. Het blijft altijd lastig op basis van deze begroting op projectniveau inzicht te krijgen in de financiële kaders. Daarom verzoekt de fractie van de VVD voortaan naast deze programmabegroting op projectniveau een duidelijk overzicht te bieden. Wat ons betreft, dient dit zowel opgenomen te worden bij de begroting als bij de jaarrekening en de halfjaarrapportages.

Een tweede punt waarbij wij kort willen stilstaan, is de analyse van de jaarrekening. Laat ik het maar kort zeggen: dit vindt onze fractie teleurstellend. Mede op basis van een verzoek van de commissie BEM is er een onderzoek uitgevoerd naar de oorzaken van het positieve resultaat over 2006, zodat vervolgens eventueel kan worden bepaald of er acties nodig zijn om voor een boekjaar begrote gelden ook daadwerkelijk op een verantwoorde wijze uit te geven. Wat echter volgt is een prachtig feitenrelaas, maar geen analyse van de oorzaken. En dat vindt de fractie van de VVD een gemiste kans. Een gemiste kans, omdat een goede analyse waardevol had kunnen zijn voor de nu voorliggende begro-

ting. Het mag duidelijk zijn dat ik graag op beide aspecten een reactie van het college wil krijgen.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik betreur nogmaals dat een deel van de oppositie deze zaal heeft verlaten. Dat is jammer, maar dat is een besluit dat zij hebben genomen. Jammer, maar helaas.

De fractie van de PvdA stemt in met het voorliggende voorstel en het besluit om de begroting 2008 vast te stellen en zal op 17 december 2007 ingaan op de wijzigingsvoorstellen die van de kant van het college van GS komen, om eventuele aanvullingen en wijzigingen daarop voor te stellen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Na afwijzing van het mede door ons ingediende ordevoorstel sta ik hier, terwijl een aantal collega-oppositiepartijen de zaal heeft verlaten. Dit mag geenszins uitgelegd worden als een instemming onzerzijds met de gang van zaken, integendeel! Ook wij hebben ernstig overwogen de zaal te verlaten. Vanwege het mandaat, door de kiezers ons gegeven om onze invloed in de vergadering der Staten aan te wenden, besloten wij te blijven.

De VVD, het CDA en - in afgezwakte vorm - de PvdA hebben informeel aangegeven dat zij geen moties en amendementen in stemming wensen bij deze begrotingsbehandeling. En indien zij toch zouden worden ingediend, zouden in elk geval het CDA en de VVD daartegen stemmen, ongeacht de inhoud, want die zou best wel eens pas bekend kunnen zijn ter vergadering. Deze gang van zaken achten wij ten principale verwerpelijk. Het debat wordt daarmee om zeep geholpen en de Statenvergadering is in feite overbodig. Nu heb ik overwogen een motie van vertrouwen in het college in te dienen. Zou u, zeg ik tegen die partijen, daar dan voor of tegen stemmen of zou u de vergaderzaal verlaten op het moment van de stemming? Als u voor bent, bent u ongeloofwaardig want dan laat u uw eerdere standpunt vallen; u zou immers overal tegen stemmen? Als u tegenstemt en u zich dus houdt aan uw woord, ontstaat er een spannende situatie tussen het college en de college-dragende partijen. Boeiend. En als u besluit de zaal te verlaten bij de stemming over zo'n motie, blijven alleen de ChristenUnie, Mooi Utrecht en de SGP over om de motie al dan niet goed te keuren. Ik kan u de uitkomst daarvan nu al meedelen.

Ik zal een dergelijke motie niet indienen, omdat ik

het een oneigenlijk gebruik vind van de democratische middelen die ons zijn gegeven. Dan zou ik mij in principe net zo gedragen als de VVD, het CDA en de PvdA. Zij maakten misbruik van het democratische gegeven van de meerderheid, door van te voren aan te geven de geluiden van de minderheid, wat die ook mogen zijn, af te stemmen. Ik zou met een dergelijke motie misbruik maken van het democratisch instrumentarium en ik zou het gebruiken voor het zaaien van verwarring en het creëren van verdere onordelijkheid. Ik zal mij daartoe niet lenen.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag een vraag stellen aan de heer Van Kranenburg. Hoe kun je nu met een democratisch totstandgekomen meerderheid misbruik maken van de democratisch gekozen meerderheid?

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! De heer Van den Burg verleidt mij tot het debat over democratie ten principale. De democratie bestaat bij de gratie van meerderheden en minderheden, die geacht worden op z'n minst naar elkaar te luisteren. Dat luisteren heeft u, mijnheer Van den Burg, zichzelf ontnomen door van te voren aan te geven tegen moties en amendementen te zullen stemmen. Wij gaan die dus niet indienen, want wij zijn niet 'gekke Henkie'.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dan een punt van orde. Wij willen zeker niet de oppositie monddood maken. Dat is het laatste wat wij willen. Het enige wat wij gedaan hebben is een procedureel voorstel, zodat zaken vastgepakt kunnen worden op het moment dat zij aan de orde komen, te weten op 17 december 2007. Ik vind dat fundamenteel iets anders dan wat de heer Van Kranenburg nu zegt.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga in het vervolg van mijn betoog hierop in.

De ChristenUnie gaat tegen de begroting stemmen. Dat is voor het eerst in de geschiedenis van onze fractie. Niet omdat wij tegen het staande beleid zijn, maar omdat de begroting incompleet is. Belangrijke afwegingen kunnen niet worden gemaakt, omdat het collegeakkoord nog niet klaar is, maar waarmee wel vele miljoenen gemoeid zijn. De collegepartijen willen een integrale afweging maken in december.

Dat impliceert dus dat ook de begroting, die thans voorligt en naar de minister gestuurd zal worden, in december bij wijze van eerste begrotingswijziging geheel gewijzigd kan worden. Dat weten we reeds nu. Men kan zich afvragen wat de minister van het geheel vindt: een begroting ontvangen waarvan thans reeds bekend is dat die niet reëel gevonden wordt door de Staten. Ik ben zeer benieuwd naar de reactie van mevrouw Ter Horst.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik krijg vaak het gevoel dat wanneer de discussie zich toespitst op procedures en vooral daarover de violen van gramschap en toorn worden uitgesproken, wij iets grondig fout doen. Dan dient het niet de kwaliteit van de besluitvorming, omdat het in feite over randvoorwaarden gaat waarover wij dan discussiëren. Ik vind het dan ook heel jammer dat een deel van de niet-collegepartijen zich zodanig als oppositiepartij opstelt, dat zij zelfs de zaal hebben verlaten. Ik vind dit niet een juiste gang van zaken. Ik betreur dit.

Zoals gezegd spreken wij natuurlijk uit dat dit niet een ideale manier van behandelen is. Ik heb in elk geval nog niemand horen zeggen dat dit echt ideaal is. Er zit wel een voordeel aan: straks in december hebben wij een discussie die helemaal gefocust is op nieuw beleid. Dat kunnen wij niet ontkennen. Dat biedt een stuk helderheid. In die zin denk ik dat wij nu de begroting procedureel kunnen vaststellen. Dat dit een procedurele handeling is? Prima, laten wij dat zo benoemen. Dan weten wij dat van elkaar. In december gaan wij dan in discussie en ik ben blij dat de collegepartijen nadrukkelijk de opening hebben geboden om alles te bediscussiëren. Dat waardeer ik zeer. Er is dus ruimte voor voorstellen, die al dan niet met hen zijn afgestemd. Er wordt een integrale afweging gemaakt. Niemand kan op enig moment op die 17e december 2007 zeggen dat wij de begroting in november hebben vastgesteld en dat men daarop niet meer kan terugkomen. Als dat zo was, zou ik mij helemaal voor de gek gehouden voelen. Dat is echter niet in beeld. Dus laten wij als volwassen mensen proberen zakelijk te blijven discussiëren op grond van voorliggende stukken. Wat moeten wij op dit moment met deze begroting doen? Daar gaat het om.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik vraag mij af of de heer

Bisschop niet van mening is dat wij minister Ter Horst een fake-begroting toesturen.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Welnee, minister Ter Horst wil gewoon een begroting hebben en die krijgt zij. In die begroting zit een ruimte waarover wij, onder andere, gaan discussiëren en over hoe wij die ruimte gaan verdelen. Prima toch?

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Als wij thans een stuk opsturen naar de minister van Binnenlandse Zaken, waarvan wij tevoren al weten dat wij daar nog grondige wijzigen in aanbrenge – en dat zijn wij blijkbaar allemaal van plan – dan vind ik dat wij flauwekul sturen.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Als je kijkt naar de grootte van de speelruimte, dan kan er geen sprake zijn van grondige wijzigingen. Hoeveel procent wijzigen houdt 'grondig wijzigen' in? Is dat 5% of 3%? Waar gaat de discussie over? Laten wij wel wezen.

Wij hadden een algemene beschouwing voorbereid, met als thema 'Waar de dijk het laagst is'. Door deze discussie heeft deze thematiek plotseling een extra dimensie gekregen. Nu, als het mij lukt, ga ik in de aanloop naar 17 december a.s. daarop nog wat verder in en voeg ik er een paragraaf aan toe hoe wij als politieke fracties in deze Statenzaal met elkaar zouden kunnen omgaan.

De VOORZITTER: Een stukje dijkverzwaring aanleggen.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! U haalt mij al één woord uit de mond, maar er zijn er nog veel meer.

Nog één punt. Dat sluit aan bij een opmerking die collega Van den Burg heeft gemaakt. Ik verbreed die opmerking nog iets. Eén zinsnede uit de algemene beschouwingen wil ik alvast te berde brengen, omdat daaraan een verzoek is gekoppeld in de aanloop naar 17 december 2007. Die zinsnede luidt: "Overigens achten wij de reactie van het college van GS op de aanmerkingen van de Randstedelijke Rekenkamer op de begroting ruimschoots ontoereikend en vinden wij de analyse van het college van GS van de jaarrekening teleurstellend". In de commissie BEM

hebben wij met name ten aanzien van die opmerking over de Randstedelijke Rekenkamer en de reactie van het college van GS daarop onze kanttekeningen reeds geplaatst. Namens de fractie van de SGP verzoek ik u als college van GS nadrukkelijk voor 17 december 2007 inhoudelijk meer gedegen in te gaan op zowel de analyse van de Randstedelijke Rekenkamer – er zijn vragen en opmerkingen onbecommentarieerd gebleven en dat moet het college niet willen – als op de analyse van de jaarrekening. Dan kunnen wij bij de discussie op 17 december 2007 wat meer inhoudelijk op dat soort punten ingaan.

Ik sluit af met een bijna klassieke formulering die aan het eind van de algemene beschouwingen van de SGP doorgaans wordt opgenomen. Die formulering mag dan klassiek klinken, maar ik verwoord die uit de grond van mijn hart: wij stemmen in met de begroting, behoudens een aantal posten. Die liggen met name op het terrein van cultuur en sport en die subsidies betreffen die samenhangen met activiteiten die in strijd zijn met Bijbelse waarden en normen. Naar onze overtuiging zijn wij waar wij dat doen, bezig met het verlagen van dijken. Om maar vast een van de uitgewerkte onderdelen van die metafoor te benoemen.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Allen kennen natuurlijk het programma van Mooi Utrecht. Wij hebben daarin aandacht gevraagd voor een aantal speerpunten. Als eenpitter in dit gremium kan je functie niets anders zijn dan mogelijk tegen een aantal onderwerpen te zijn en dat aan te jagen. Het zal u dus niet verwonderen dat wij in de programmabegroting onze speerpunten nog niet terugvinden. Het is geformuleerd beleid en dat gaat nu vastgesteld worden. In die zin moet ik het college teleurstellen wat betreft onze waardering. Wij zullen dus tegenstemmen. Tegelijkertijd zullen wij pragmatisch meedenken en ons betoog houden en hopen wij toch veranderingen ten aanzien van wat voorligt te kunnen bewerkstelligen. Dus wie weet wat zich in december gaat voltrekken.

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Over de gevolgde procedure is al veel gezegd. Ik denk dat de heer Bos precies heeft verwoord waarom het college van GS gekozen heeft voor deze manier van werken en duidelijk heeft gemaakt waarom de coalitie daar zo over denkt. Juist omdat wij transparant willen zijn en omdat wij duidelijk wil-

len maken wat het nieuwe beleid is en wat wij met de extra middelen doen, hebben wij gezegd dat wij een scheiding maken tussen staand beleid en beleid dat wij in het coalitieakkoord hebben afgesproken. Dan wordt gezegd dat dat bijna niets is. Nu, ik vind € 460 miljoen heel wat, zeg ik tegen de heer Van Kranenburg. Ik vind dus dat het wel degelijk een begroting is.

De fractie van de VVD heeft een paar voorstellen gedaan over de begroting om daarin op projectniveau duidelijkheid te scheppen. Het is de bedoeling dat dit in het vervolg helder gebeurt. Ik neem aan dat de heer Van den Burg de wijze bedoelde waarop dat met Agenda 2010 is gebeurd. Daar werd heel duidelijk per kwartaal of per halfjaar aangegeven hoe de stand van zaken was. Dat zal ook hier gebeuren. Er is ook gesproken over de onderuitputting en de jaarrekening. Het klopt dat het college van GS aan de Staten alleen duidelijk heeft gemaakt wat daarvan de oorzaken zijn geweest. Dat is iets anders dan een analyse van die oorzaken. Wij zijn ermee bezig die analyse zo snel mogelijk aan de Staten te presenteren. Ook het college snapt dat daar een verschil tussen zit. Wij hebben de Staten echter alvast een eerste stap willen geven omdat zij inzicht krijgen in de oorzaken die geleid hebben tot de onderuitputting. Dat geldt ook voor de analyse inzake de Rekenkamer, waarover de fractie van de SGP heeft gesproken. Er is inderdaad alleen een antwoord gegeven op de vragen die door de Rekenkamer zijn gesteld, maar dat is iets anders dan een analyse.

De VOORZITTER: Wenst iemand in tweede termijn het woord te voeren? Dat is niet het geval. Ik concludeer dat u de begroting 2008, inclusief het voorstel voor het vaststellen van het aantal opcenten, wenst vast te stellen. Ik teken daarbij aan dat de fracties van Mooi Utrecht en de ChristenUnie tegen de begroting stemmen en dat de fractie van de SGP tegen een aantal onderdelen op het gebied van sport en cultuur wordt geacht een voorbehoud te hebben gemaakt.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel, met de aantekening dat de fracties van Mooi Utrecht en de ChristenUnie geacht worden te hebben tegengestemd en de fractie van de SGP geacht wordt gestemd te hebben tegen onderdelen op het gebied van sport en cultuur.

De VOORZITTER: Ik verzoek de bode te melden aan de fracties buiten de Statenzaal dat wij de agenda verder zullen behandelen. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 15.16 uur tot 15.20 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Aanpassing per 1 januari 2008 van de tarieventabel behorende bij de Algemene Belastingverordening provincie Utrecht 1997

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! In het kader van de voorliggende tarieventabel het volgende. Ik constateer dat uitgegaan is van het principe van kostendekking. In het verleden hebben wij als Staten gekozen voor dit principe waar het de leges van de provincie betreft. Anderzijds zijn wij als fractie, in het licht van de financiële situatie van onze provincie en meer in het bijzonder de vermogenspositie, van mening dat er geen onnodige lastenverzwaring voor de burgers zou moeten zijn. Daarom, alvorens dit zorgvuldig te kunnen besluiten, zouden wij graag een nadere onderbouwing krijgen van de gekozen systematiek en de circulerende percentages van 1,25% prijsindex en 2,25% gecombineerde loon- en prijsstijging. Met name willen wij graag weten wat de financiële consequenties zijn voor de provincie bij de keuze van een van de beide systematieken.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Aan de orde is de aanpassing van de tarieven van de leges. Het voorstel van Gedeputeerde Staten houdt in de tarieven te verhogen met 2,25%. In het schrijven aan de commissie BEM is duidelijk gemaakt hoe dat tarief exact is opgebouwd. Het is namelijk gebaseerd op de loon- en prijsstijging zoals deze in de macro-economische verkenning is opgenomen. Gedeputeerde Staten zeggen daarbij dat het algemene uitgangspunt is dat de tarieven kostendekkend zijn. De fractie van de VVD heeft hierbij twee kanttekeningen. De eerste kanttekening betreft de kostendekkendheid. Er wordt gezegd dat een stijging tot 2,25% kostendekkend is. Is er echter een totaalbeeld van de inkomsten die verkregen worden door de leges? Is er aan de andere kant een overzicht van de kosten die werkelijk gemaakt worden om de vergun-

ningen te verlenen? Ik ken een dergelijk overzicht niet. Pas als dat overzicht er is, kan echt geconstateerd worden of een stijging van 2,25% al dan niet kostendekkend is.

De tweede kanttekening is wat meer fundamenteel. Je kunt legeskosten verhogen met de loon- en prijsstijging. Dat is ook wat Gedeputeerde Staten voorstellen om zodoende kostendekkend te blijven werken. Dan redeneer je vanuit de provincie. Je kunt ook kiezen de legeskosten te verhogen met de inflatie, omdat dit de gemiddelde prijsstijging is waarmee burgers geconfronteerd worden. In dat geval redeneer je vanuit de burger. Vanuit de optiek dat de provincie de burger centraal wil stellen, alsmede vanuit de redenering dat de provincie veel eigen vermogen heeft, vindt de fractie van de VVD een indexering op basis van de inflatie, te weten 1,25%, voldoende. Dat is de reden dat de fractie van de VVD het volgende amendement indient:

Amendement A1 (VVD): vermindering verhoging legestarieven

Provinciale Staten van Utrecht, bijeen op 5 november 2007, besprekend de aanpassing per 1 januari 2008 van de tarieventabel behorende bij de Algemene belastingverordening provincie Utrecht 1997;

constaterende:

- dat de financiële positie van de provincie Utrecht zeer gunstig is;
- dat het college van GS voorstelt om de tarieven voor de leges, behorende bij de Algemene belastingverordening provincie Utrecht 1997, met ingang van 1 januari 2008 te verhogen met 2,25% ter waarborging van de kostendekkendheid;

overwegende:

- dat lastenverzwaring voor de burger in 2008 niet nodig is;
- dat de opcenten op de motorrijtuigenbelasting jaarlijks worden verhoogd met de inflatie;
- dat de verhoging van de provinciale opcenten per april 2008 1,25% bedraagt;
- dat vanwege duidelijkheid naar de burger dit inflatiepercentage van 1,25% ook als uitgangspunt dient te worden genomen voor de verhoging van de legestarieven behorende bij de Algemene Belastingverordening provincie Utrecht 1997;

besluiten:

- *de tarieven voor de leges, behorende bij de belastingverordening provincie Utrecht 1997, met ingang van 1 januari worden verhoogd met 1,25%;*
- *bijbehorende tarieventabel op basis van bovenstaande verhoging aan te passen.*

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt derhalve deel uit van de beraadslagingen. Het amendement kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De enige vragen die wij hebben, zijn vragen over de verhoging voor 2008. Wij hebben zoeven de begroting vastgesteld en daarin is opgenomen een ook door ons voorgestelde verhoging van de opcenten van 1,25%. Wij zijn daarmee akkoord gegaan, sterker nog: wij hebben zelf destijds voorgesteld om het op deze manier te doen. Als wij kijken naar het voorliggend voorstel, dan beslaat dat twee elementen: een loonelement en een prijselement. Dat is voor ons wel te volgen, want in afwijking van de opcenten gaat het hier over handelingen die ambtenaren moeten verrichten. Er is dus een looncomponent en een prijscomponent.

Het college komt met een voorstel om een bepaalde verhoging toe te passen. Mijn vraag is dan de volgende: wij verhogen de opcenten met de prijsstijging, zegge 1,25%, terwijl over de prijsstijging die in dit voorstel wordt toegepast – dus die component van de prijsstijging – wordt gezegd: 2,75%. Hoe kan het gebeuren dat er voor de opcenten een prijsstijging wordt berekend van 1,25%, terwijl de prijsstijging voor leges wordt gesteld op 2,75%? Wij kunnen dat niet met elkaar rijmen. Het is van tweeën één: als die 1,25% klopt, dan moet dit bedrag naar beneden, maar als die 2,75% klopt, dan moet het college met een aanvullend voorstel komen om de opcenten te verhogen. Ik wacht het antwoord van het college op mijn vraag af.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij willen graag eerst de beantwoording van het college afwachten.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! D66 is feitelijk tegen allerlei vormen van lastenverzwaringen die in essentie niet nodig zijn gezien de

financiële staat van de provincie Utrecht. Ik heb bij de begrotingsbehandeling – voordat wij de zaal verlieten – duidelijk gemaakt dat dit voor onze fractie een pijnpunt is. Die trendmatige verhoging van de opcenten hoeft wat ons betreft niet. Dan kunnen wij vervolgens die lijn doortrekken naar de provinciale leges. Edoch, er is een argumentatie gegeven met bewoordingen als: “Hoor eens, er zitten ambtenaren aan te werken en die krijgen een loonsverhoging, dus dat moet doorgevoerd worden.” Daar zit iets in waarvan je kunt zeggen dat je daarop een inflatiecorrectie kunt toepassen. Alleen, ik deel de opvatting van verschillende fracties in dit huis, namelijk dat die verhoging niet 2,25% behoeft te zijn maar dat wij die gewoon kunnen vasthouden op 1,25%, de inflatiecorrectie. In die zin steunen wij het voorstel van de fractie van de VVD.

Ik heb nog een opmerking over het blauwtje. Daarin staat dat gedeputeerde Raven nog zal kijken naar de CBS-prijsindex en dat zij daarop terug zou komen. Misschien kan zij dat doen in haar beantwoording. Ons standpunt is als volgt. Wij stemmen niet in met een verhoging van 2,25%, maar volgen het idee van de fractie van de VVD.

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil eerst een misverstand uit de wereld helpen. Bij het coalitieakkoord wordt niet gesproken over een trendmatige verhoging van de opcenten; het gaat om een inflatieaanpassing. Dat is de consumentenprijsindex voor alle huishoudens. Dat is dus wel degelijk iets anders.

De heer Bos heeft het al gezegd: bij de verhoging van de tarieven voor de motorrijtuigenbelasting en de tarieven voor leges moet er een onderscheid worden gemaakt tussen prijsindex en loonindex. Dat hebben de Staten in de schriftelijke beantwoording kunnen lezen. Voor het bepalen van die indexcijfers kan gebruik gemaakt worden van het centraal economisch plan of van de macro-economische verkenningen. Beide cijfers zijn nagenoeg identiek, maar het punt is dat de meest recent beschikbare cijfers steeds worden gebruikt. Voor de motorrijtuigenbelasting wordt alleen de prijsindex toegepast. Voor de legestarieven wordt alleen de loonindex toegepast, omdat deze kostendekkend moeten zijn.

Dan de praktijk. Waar gaat het om? Hoeveel inkomsten uit leges hebben wij het afgelopen jaar ontvangen? Dat gaat om een bedrag van € 168.000 in 2006. Als wij uitgaan van de begroting voor 2007, dan gaat

het om een bedrag van € 258.000. Welke consequenties heeft dit concreet, vroeg de heer Buiting. Als de Staten het amendement van de fractie van de VVD overnemen, dan betekent dat een inkomensderving van € 2500 tot € 3000 op jaarbasis. Het gaat echter om de principiële discussie en het college raad het amendement af om de leges kostendekkend te laten zijn.

De VOORZITTER: Ik wijs de Staten erop dat als wij tot besluitvorming en tot stemming overgaan het nieuwe reglement van toepassing is. De Staten hebben daarbij zelf bepaald dat zij aanwezig moeten zijn volgens de presentielijst en dat zij hier aanwezig moeten zijn in de zaal. Dus als wij tot stemming overgaan, kijk ik eerst naar de fractievoorzitters of zij nog een taak te vervullen hebben.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Als de gedeputeerde zegt dat de twee genoemde componenten van belang zijn – en de gedeputeerde ondersteunt mij daarin – dan blijft de vraag openstaan waarom de component van de prijsindex bij de opcenten 1,25% bedroeg. Bij dit voorstel gaat het om 2,75%. De gedeputeerde zegt volgens mij dat het een kwestie van tijd is, omdat er steeds nieuwe cijfers worden gebruikt. Is het dan niet verstandig daarvoor één cijfer te hanteren? Dus is het niet helder voor het prijsindexelement het cijfer te hanteren dat ook gebruikt is bij de opcenten, dus 1,25%? Ik zie de gedeputeerde jaknikken. Mijn vraag aan de fractie van de VVD is of zij in dat geval daarmee akkoord zou kunnen gaan en in die zin haar amendement wijzigt.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! In dat geval zou ik het voorstel van de heer Bos steunen.

Ik heb nog één punt. Mevrouw Raven noemde 'schrikbarende' getallen van tussen € 2500 en € 3000. Zij maakte daarmee duidelijk dat zij het niet nodig vindt het amendement te steunen. Wij kunnen het ook omdraaien: gezien de zeer marginale getallen die ermee gemoeid zijn, pleit ik ervoor het amendement juist wel te steunen.

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het ging mij niet om het geld, maar om het principe. Wij hebben in principe met de Staten afgesproken dat het kostendekkend moet zijn. Dat is die 2,25%. Ik ben het helemaal eens met de woorden van de heer Bos: het uitgangspunt moet zijn de

macro-economische verkenningen. Dat zal in het vervolg gebeuren.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat het amendement gehandhaafd wordt.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag een stemverklaring afleggen. Ook onze fractie had haar twijfels over de 2,25% verhoging van de leges. Het antwoord van Gedeputeerde Staten kunnen wij echter volgen, omdat leges kostendekkend dienen te zijn. Niet meer en niet minder. Een opcentenverhoging is een heel ander verhaal. Daar is de SP faliekant op tegen gezien de financiële situatie in deze provincie. Wij zijn tegen het amendement.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Een korte stemverklaring. Wij zien nu een van de nadelen van de gescheiden momenten van begrotingsbehandeling. Wij snoepen nu al, als wij het amendement aannemen, structureel € 2500 tot € 3000 van het nog vrij te besteden budget af. Echter, deze taken moeten kostendekkend vervuld worden. Wij krijgen echter door de snelheid niet echt goed zicht op de manier waarop die kosten precies tot stand zijn gekomen. De afweging om hierin één lijn te trekken, spreekt ons wel aan. Wij zullen het amendement steunen op voorwaarde dat de fractie van de VVD op 17 december 2007 een amendement steunt met betrekking tot de opcenten. (Hilariteit)

De VOORZITTER: Dat is een voorwaarde die vandaag niet in te lossen is.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale Staten amendement A1, met de aantekening dat de fracties van de PvdA, GroenLinks, SP, Mooi Utrecht en de PvdD geacht worden te hebben tegen-gestemd.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het geamendeerde voorstel.

Agenda vitaal platteland: vaststellen gebiedsprogramma's 2007-2013

De heer SELDENRIJK (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Vandaag wordt ons gevraagd gebiedsprogram-

ma's vanuit de AVP (Agenda Vitaal Platteland) vast te stellen. Hierin staan de doelen en prestaties, met bijbehorend financieel kader, die de betreffende gebieden gaan leveren voor de periode tot 2013. Het CDA is altijd voorstander geweest van een bottom-up-benadering bij dit soort gebiedsprocessen. Niet voor niets hebben wij de reconstructie Gelderse Vallei - Utrecht-Oost vaak aangedragen als voorbeeld om de AVP vorm te geven. Door deze benadering zien wij een verscheidenheid aan gebiedscommissies, maar zien wij die ook binnen de nu voorliggende gebiedsprogramma's. Hierdoor komt het dat binnen de AVP-gebieden verschillen zijn ontstaan in de concrete uitwerking van gestelde kaders en doelen. Het is de vraag of in de komende tijd alle gebieden wel degelijk tot een goede uitvoering kunnen komen. Dit verdient onze aandacht. Daarbij komt dat gebieden waar al een goede structuur aanwezig was en is een voorsprong hebben ten opzichte van die gebieden die deze vorm pas hebben gekregen tijdens de uitwerking van de AVP.

Wat betreft de gebiedsprogramma's kan de fractie van het CDA constateren dat deze voldoen aan de kaders die zijn gesteld in het kaderdocument AVP. Het is een gegeven dat sommige gebieden er hard aan moeten werken om niet verder op achterstand te raken ten opzichte van gebieden die vooroplopen. Ondanks dit gezegd te hebben, spreekt het CDA hierbij haar vertrouwen uit in alle gebieden en in gebiedscommissies. Wij zijn zeer benieuwd naar de daadwerkelijke uitvoering en de concrete resultaten die geboekt gaan worden.

Wat betreft de middelen die beschikbaar zijn voor de AVP, gaat het om de zogenaamde Module 1- en 2-gelden. Module 1 gaat uit van middelen die voortvloeien vanuit de bestuursovereenkomst ILG (Investeringsbudget Landelijk Gebied). Module 2 geeft de zogenaamde intentiegelden aan, waarvoor bij het coalitieakkoord € 65 miljoen is voorzien voor de jaren 2007 tot en met 2011. Het CDA had graag gezien dat er vanuit het coalitieakkoord meer geld beschikbaar zou komen voor het landelijk gebied. Overigens zijn wij wel tevreden met de verdeling van deze gelden naar de gebieden, vooral gezien de doelen die hiermee behaald kunnen worden, zoals die op het gebied van landschap en cultuur en de sociaal-economische vitalisering van de gebieden. Bij het door Gedeputeerde Staten kunnen uitvoeren van de taken en bevoegdheden in de AVP is het voor

het CDA van belang dat controle en sturing transparant en helder zijn naar de gebieden en dat dit ook geldt tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten. Dat laatste sluit aardig aan bij het voorstel van een aantal woordvoerders op dit gebied, waarbij voorgesteld wordt taken van Gedeputeerde Staten door Provinciale Staten te laten doen, zoals het vaststellen van de uitvoeringsprogramma's, in elk geval voor 2008.

Het volgende begrijpen wij niet en niet alleen in principiële zin: een heldere scheiding van taken en bevoegdheden tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten. Maar ook: wat gaan wij eigenlijk vaststellen? Een uitvoeringsprogramma waarvan de kaders zijn gesteld door Gedeputeerde Staten en het programma reeds is vastgesteld door de gebieden en hun commissies? Sturing door onze Staten dient vooraf in het proces te gebeuren en niet halverwege of aan het eind, zoals staat in het nu voorliggende voorstel van de commissie. Wat dit betreft volgen wij het voorstel dat is gedaan door Gedeputeerde Staten, namelijk om de kaderbrief aan de gebieden als sturingsinstrument voor Provinciale Staten te gebruiken. Hierdoor kunnen wij vooraf onze kaders stellen en controleren op het moment dat het er echt toe doet, met daarnaast een goede rapportage achteraf. Daarmee kunnen wij zowel aan de voorzijde als aan de achterzijde van de AVP een aanvullend sturings- en monitoringsmodel hebben.

Wat betreft de rapportage achteraf, zien wij graag een halfjaarlijkse rapportage in het kader van Agenda 2010. Hierover zal de fractie van de VVD mede namens onze fractie een motie indienen.

Samenvattend: de fractie van het CDA gaat akkoord met de gebiedsprogramma's en de kaders die zijn gesteld in het voorstel van Gedeputeerde Staten. Wij spreken daarmee het vertrouwen uit dat de uitvoering voortvarend ter hand zal worden genomen. Daarnaast verzoekt de fractie van het CDA de kaderbrief tezamen met de halfjaarlijkse rapportage in het kader van Agenda 2010 als sturingsmodel voor de Staten te gaan hanteren.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Klopt het dat de heer Seldenrijk het betreurt dat er een bedrag van € 65 miljoen uit de coalitieonderhandelingen is gekomen? Is hij wellicht bereid daaraan extra middelen toe te voegen?

De heer SELDENRIJK (CDA): Mijnheer de Voor-

zitter! Wij hadden uiteraard graag gezien dat er meer geld naar het landelijk gebied was gegaan; zie de AVP. Hierover zijn echter afspraken gemaakt in het coalitieakkoord. Daar houden wij ons aan.

Mevrouw DIJK (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Bijna een jaar geleden waren wij als Staten bij elkaar om te spreken over het kaderdocument AVP. De fractie van de VVD heeft destijds bewust ingezet op een aanpak van onderop, dus vanuit de gebieden zelf, met nog slechts een controlerende en sturende rol op hoofdlijnen voor Gedeputeerde Staten respectievelijk Provinciale Staten. De beleidskaders voor de AVP-gebieden zijn toen helder geformuleerd en het verheugt ons te zien dat deze kaders en doelen door de gebiedscommissies zijn verwerkt in de gebiedsprogramma's. Vandaag liggen de gebiedsprogramma's ter vaststelling voor. Hierbij gaat het voor de VVD niet zozeer om de inhoudelijke detailinvulling; die hebben wij immers gedelegeerd aan de gebieden zelf. Wij gaan ook niet de gebiedsprogramma's een voor een nalopen en waar nodig amenderen. Nee, het gaat vandaag vooral om de vraag of wij als Staten het gevoel hebben dat de gebiedsprogramma's een solide basis vormen voor het daadwerkelijk bereiken van het doel dat wij ons hebben gesteld, namelijk een economisch, sociaal en ecologisch vitaal platteland.

Begin oktober waren wij met collega's van de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland op werkbezoek in het Groene Hart. Als het ergens bestuurlijk ingewikkeld in elkaar zit, is het wel daar met drie betrokken provincies, talloze gemeenten, gebiedscommissies, belangenverenigingen en niet te vergeten de inwoners zelf. Daarbij komen bovendien de complexe financieringsstructuren die voor het Groene Hart middelen kunnen opleveren: veel verschillende Europese, nationale, provinciale en lokale potjes, met even zoveel verschillende subsidiecriteria. Wij kregen de indruk dat concrete uitvoeringen van projecten in dit gebied vaak moeizaam van de grond komen, omdat per project toegeschreven moet worden naar een mix van potjes en subsidiecriteria, waardoor de projecten minder concreet worden geformuleerd en het moeilijk is de beoogde gereserveerde gelden van de plank te krijgen. Kortom, het geld is er wel, maar het wil niet echt landen bij de projecten.

Als het goed is gaan wij dit soort problemen niet tegenkomen bij de uitvoering van de projecten die vallen onder de paraplu van het ILG, en aanvullend

de AVP, aangezien wij hiervoor heel heldere en eenduidige subsidiecriteria hebben geformuleerd. Middelen laten landen zou dus geen probleem moeten zijn. In de praktijk zal moeten blijken of de gekozen aanpak inderdaad vereenvoudiging van procedures en versnelling van uitvoering tot gevolg hebben. Los van eventueel ingewikkelde procedures zou vertraging in de uitvoering ook kunnen ontstaan door de situatie in de AVP-gebieden zelf. Onzes inziens is een aantal gebiedscommissies nog niet of niet helemaal goed georganiseerd en zit nog niet op een lijn. En dat terwijl het eerste van de zeven jaren inmiddels bijna voorbij is. Om te voorkomen dat projecten niet of nauwelijks van de grond komen door bestuurlijk geharrewar, is het volgens ons noodzakelijk dat er vanuit Gedeputeerde Staten een duidelijke sturing op uitvoering komt. Dat de provincie ervan uitgaat dat de prestaties uit de bestuurlijke ILG-overeenkomst in elk geval gerealiseerd zullen worden – volgens het voorliggend besluit – klinkt ons net iets te vrijblijvend in de oren. Mijn collega van de fractie van het CDA heeft al gezegd dat hierover een amendement is opgesteld, dat voorziet in een extra moment waarop wij kunnen praten over de inhoud van de gebiedsprogramma's. Mijn collega van de fractie van de PvdA zal dit toelichten.

Wij hebben, om de komende jaren daadwerkelijk te kunnen sturen op de uitvoering, met de collega's van het CDA en de PvdA een motie opgesteld over de manier van rapporteren vanuit de gebieden. Met deze rapportage beogen wij tijdig knelpunten te kunnen opsporen en aan te pakken. Dat kunnen knelpunten zijn vanuit de gebieden zelf of vanuit de provinciale organisatie. Deze motie luidt als volgt.

Motie M1 (VVD, CDA, PvdA): Sturing en monitoring Agenda Vitaal Platteland

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 5 november 2007, ter bespreking van de gebiedsprogramma's Agenda Vitaal Platteland;

constaterende:

- *dat de Agenda Vitaal Platteland een ambitieuze agenda is;*
- *dat in de gebiedsprogramma's de te realiseren doelen en prestaties voor de komende zeven jaren opgenomen staan.*
- *dat veel partijen betrokken zijn bij de concrete uitvoering van deze gebiedsprogramma's;*

overwegende:

- dat gezien de hoge ambities van de Agenda Vitaal Platteland alsmede de betrokkenheid van veel relevante partijen, adequate project- en processturing, inclusief goede monitoring en verantwoording, essentieel is voor een goede uitvoering;
- dat de Staten periodiek geïnformeerd wensen te worden over de voortgang van de Agenda Vitaal Platteland;
- dat de voortgangsrapportage overzichtelijk en uniform alsmede doel- en resultaatgericht dient te zijn;
- dat de voortgangsrapportages van de Agenda 2010 overzichtelijke en duidelijke voortgangsrapportages zijn;

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- de voortgangsrapportage van de Agenda 2010 als inspiratie te gebruiken bij het opstellen van het model (en wijze) van rapportage;
- bij het model van rapportage aandacht te schenken aan doelindicatoren en daaraan gekoppeld resultaatindicatoren;
- een concept van het voorgestelde model voor rapportage van de voortgang van de Agenda Vitaal Platteland aan de Staten ter goedkeuring aan te bieden;
- na goedkeuring van het rapportagemodel door de Staten, de Staten een maal per halfjaar per te onderscheiden gebied te rapporteren over de voortgang van de uitvoering van de Agenda Vitaal Platteland.

En gaan over tot de orde van de dag.

De fractie van de VVD wil nu niet inhoudelijk ingaan op alle individuele gebiedsprogramma's. Wij willen echter wel inzoomen op een prioriteit die, wat de VVD betreft, in alle gebiedsprogramma's nogal onderbelicht is. In de commissievergadering, begin oktober, hebben wij dat ook al gezegd. Het betreft de sociaal-economische vitaliteit van het platteland. Wij hebben het idee dat in de meeste gebiedsprogramma's daaraan maar heel eng geformuleerd invulling wordt gegeven. Wij hebben bekeken hoe wij daarmee vandaag zouden kunnen omgaan. Wij hebben niet de indruk dat wij vandaag de gebiedsprogramma's inhoudelijk kunnen amenderen. Wij hebben daarbij echter wel het idee dat er in de loop van de komende periode, bijvoorbeeld bij de

behandeling van het streekplan, ruimte moet zijn om met Gedeputeerde Staten te bekijken hoe wij deze gebieden kunnen aansporen om iets meer invulling te geven aan een van de doelen die door het Rijk zijn meegegeven aan de AVP, namelijk sociaal-economische vitalisering. Wat onze fractie betreft is dat meer dan alleen verbrede landbouw of het aanleggen van toeristische routenetwerken, zoals het op dit moment geformuleerd staat in de verschillende gebiedsprogramma's. Vandaag zullen wij daarover echter geen motie indienen; het is meer een signaal dat wij willen meegeven.

Tot slot iets over de financiën. In de commissie is daarover al uitgebreid gesproken. De plannen voor de gebieden zijn gebaseerd op intentiegelden van € 150 miljoen. Door de fractie van het CDA is hierover gezegd dat er een besluit is genomen over de €5 miljoen vanuit het coalitieakkoord en de fractie van de VVD hecht eraan dat het op die manier op schrift wordt meegenomen in het voorliggende besluit. Wij vragen dit om verwarring te voorkomen. Er werd immers nu al weer een vraag gesteld vanuit de fractie van de ChristenUnie of dit betekent dat er toch nog een gaatje is. Wij willen daarover direct helderheid hebben om te voorkomen dat mensen bepaalde verwachtingen krijgen die in deze periode niet zullen uitkomen.

De fractie van de VVD dient samen met de fracties van de PvdA en het CDA daarover een amendement in, dat straks nader zal worden toegelicht.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt derhalve deel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer MARTENS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Eind 2006 hebben de Staten het kaderdocument voor de AVP vastgesteld. Hierin hebben wij een aantal zaken afgesproken. Zo willen wij in Utrecht graag dat de partijen in de verschillende gebieden zelf een gebiedsprogramma opstellen; een programma dat duidelijk maakt welke doelen in 2013 moeten zijn behaald en op welke manier dit gebeurt. Wij hebben hierbij afgesproken dat de gebiedsprogramma's in principe door de Staten worden vastgesteld en dat de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld. Verder is van belang dat bij de vaststelling van het kaderdocu-

ment nog geen beslissing is genomen over het totale budget dat door de provincie voor deze doelen beschikbaar wordt gesteld. In het coalitieakkoord is afgesproken dat er voor de periode 2007 tot en met 2011 € 65 miljoen beschikbaar is, extra bovenop het bestuursakkoord met het Rijk.

Het afgelopen jaar is er door de verschillende gebieden hard gewerkt om een gebiedsprogramma op te stellen. Vandaag wordt ons gevraagd deze programma's vast te stellen. Voor de fractie van de PvdA zijn daarbij drie vragen van belang:

- dragen de financiële middelen voor deze gebiedsprogramma's voldoende bij aan de doelen die de provincie gesteld heeft;
- zijn de gebiedsprogramma's en de uitvoeringsorganisaties van voldoende kwaliteit om onze goedkeuring hieraan te geven;
- hoe kunnen en willen wij als Staten onze controlerende taak in het vervolgtraject oppakken.

Met de verdeling van de financiële middelen kan de fractie van de PvdA instemmen. Wij hebben als Staten gekozen de kaders ruim te stellen en hebben vervolgens de verschillende gebiedscommissies gevraagd hieraan invulling te geven. De opgestelde gebiedsprogramma's zijn getoetst aan de kaders en akkoord gevonden.

De fractie van de PvdA had graag gezien dat er over de verdeling van de € 65 miljoen aan de voorkant een inhoudelijke discussie was gevoerd. Wij gaan akkoord omdat wij kunnen leven met de inhoudelijke verdeling zoals die er nu ligt, en ook omdat wij ons nu willen richten op de uitvoering. Het geld blijkt voor de doelen van de AVP helaas weer niet de beperkende factor te zijn.

Omdat wij net zoals de fracties van het CDA en de VVD vinden dat het besluit dat wij vandaag nemen duidelijk moet zijn over de hoeveelheid beschikbare middelen, dienen wij samen met deze fracties een amendement in op het besluit. Dit amendement verandert inhoudelijk niets aan het voorliggende besluit, maar wij vinden het op dit moment niet goed dat daarin niet duidelijk staat over welk bedrag wij het eigenlijk hebben.

Amendement A2 (PvdA, CDA, VVD): concretisering van de beschikbare middelen voor de AVP

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 5 november 2007, ter vaststelling van de AVP-gebiedsprogramma's 2007-2013;

constaterende:

dat het voorliggende ontwerpbesluit geen concrete uitspraak doet over de beschikbare middelen voor de periode 2007 – 2011 en dit tot onnodige onduidelijkheid kan leiden naar de partners in de verschillende gebieden;

besluiten het voorliggende ontwerpbesluit bij het eerste punt te wijzigen in:

de gebiedsprogramma's Agenda vitaal platteland 2007-2013 voor Eemland-Gelderse vallei, Utrechtse Heuvelrug, Kromme Rijngebied, Utrecht-midden, Westelijk Utrecht de Venen en Westelijk Utrecht de Utrechtse waarden als uitwerking op gebiedsniveau van het Kaderdocument Agenda vitaal platteland vast te stellen, waarbij de instemming voor het gebiedsprogramma Kromme Rijngebied zich beperkt tot de hoofdstukken 4 e.v. en voor module 2 de provincie € 65 miljoen beschikbaar stelt voor de periode 2007 tot en met 2011.

Dan ons tweede punt. Daarover is al veel gediscussieerd tussen de woordvoerders in de commissie RGW en met de gedeputeerde. Het gaat over de eigenlijke vraag van vandaag: vinden wij de gebiedsprogramma's – en ook de organisatie die voor de uitvoering moet zorgen – op orde? Gedeputeerde Staten vragen ons immers om de gebiedsprogramma's goed te keuren. Daarna worden die alleen nog als uitvoeringsprogramma's ter kennisname naar de commissie gestuurd. Voor een aantal gebieden geldt dat zij wel op orde zijn, maar de vraag ligt nu eenmaal voor of wij dat het geval vinden voor alle gebieden. Dan is het antwoord helaas nee. Het is allemaal verklaarbaar. Het AVP-verhaal is voor de provincie een grote klus en dat geldt voor de verschillende collega's in de gebieden nog eens te meer. Daarom dienen wij een amendement in op het besluit. Het amendement wordt in elk geval gesteund door de fracties van de PvdA, de VVD, GroenLinks, de SP en de ChristenUnie. Voor een derde punt onder "besluiten aan het voorliggende ontwerpbesluit de volgende punten toe te

voegen”, verwijzen wij naar de motie die zojuist is ingediend door de fracties van het CDA, de PvdA en de VVD. Het amendement luidt als volgt:

Amendement A3 (PvdA, VVD, GroenLinks, SP, ChristenUnie): vaststelling uitvoeringsprogramma's AVP.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 5 november 2007, ter vaststelling van de AVP-gebiedsprogramma's 2007-2013;

constaterende:

- *dat een aantal van de zes AVP-gebiedscommissies nog niet op orde is en/of haar gebiedsprogramma nog onvoldoende heeft uitgewerkt*
- *dat de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's gebaseerd dienen te zijn op de door Provinciale Staten vastgestelde gebiedsprogramma's;*
- *dat de uitvoeringsprogramma's voor 2007 vooraf zijn gegaan aan vaststelling van de gebiedsprogramma's en de uitvoeringsprogramma's 2008 reeds in voorbereiding zijn;*

overwegende:

- *dat Provinciale Staten er belang aan hechten dat de gebiedscommissies zo spoedig mogelijk op basis van een solide organisatie en een solide gebiedsprogramma aan de slag kunnen gaan;*
- *dat het afkeuren van de betreffende gebiedsprogramma's tot onnodige vertraging leidt;*
- *dat Provinciale Staten van Utrecht onder de indruk zijn van de inzet van de verschillende gebiedscommissies en daarom een positief signaal willen afgeven;*
- *dat de Staten hun goedkeuring geven aan de voorliggende gebiedsprogramma's, maar gezien de stand van zaken wensen de Staten wel dat zij de volgende uitvoeringsprogramma's (dus voor het jaar 2008) zeer serieus willen bespreken;*

besluiten aan het voorliggende ontwerpbesluit de volgende punten toe te voegen:

- *de uitvoeringsprogramma's 2008 te behandelen in de commissie RGW van 28 januari 2008 en vast te stellen in de vergadering van Provinciale Staten van 18 februari 2008;*
- *in de commissie RGW van 2 juni 2008 de voortgang van alle programma's te beoordelen op basis*

van een rapportage. Na positieve beoordeling door de commissie RGW de verdere vaststelling van de desbetreffende uitvoeringsprogramma's voor het verdere verloop van de AVP-periode te delegeren aan GS.

De VOORZITTER: De amendementen zijn voldoende ondertekend en maken derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. De amendementen kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw VAN GEMERT (SP): Mijnheer de Voorzitter! Onze fractie is blij dat wij vandaag eindelijk het sein op groen kunnen zetten voor de gebiedsprogramma's van de AVP. Wij krijgen hier natuurlijk niet alles mee, maar van de gedeputeerde en van verschillende sprekers hebben wij begrepen dat de betrokkenheid en welwillendheid van de gebiedscommissies zijn toegenomen. Dat stemt optimistisch. Dat wil niet zeggen dat wij geen zorgen hebben over de gang van zaken tot nu toe. Niet iedere gebiedscommissie is even ver. Dan druk ik mijzelf nog zwak uit.

Nog twee jaar wachten is niet niks. Wat wij missen is een stok achter de deur, zowel voor de commissies als de prestaties. De gedeputeerde heeft onze zorg daarover niet weggenomen. Gelukkig wordt deze zorg door mijn collega's uit de Staten gedeeld. Vandaar dat wij het amendement, ingediend door de fractie van de PvdA, van harte kunnen steunen. Wij zijn erg blij met het initiatief dat is aangereikt door de gedeputeerde om de gebiedscommissies hier te ontvangen. Dat is een keer eerder gebeurd en dat was erg nuttig. Toch, als blijkt dat het allemaal niet gaat lopen zoals wij het graag willen, wat zijn dan nog onze sturingselementen? Het gaat om heel veel geld. Ziet de gedeputeerde een rol voor zichzelf in het tot stand komen van de programma-commissies, liefst ver voor 2009?

Onze fractie maakt zich zorgen over de beschikbare gelden en de gevolgen daarvan voor de werkwijze van de gebiedscommissies. Er was wat gesteggel tijdens de commissievergadering over de intentiegelden en of deze wel of niet zijn toegezegd door het vorige college. Ik wil mij niet in die discussie mengen, want ik was er niet bij toen afgesproken werd het besluit over de middelen door te schuiven naar de volgende Staten. Het vervolg van deze on-

duidelijkheden is echter wel dat er veel wantrouwen gewekt is bij de gebiedscommissies. Hopelijk maken wij daaraan vandaag een einde door in te stemmen met het programma. Een ander gevolg is er naar mijn mening echter ook. Wij zijn bang dat in de race om de intentiegelden de gebiedscommissies de makkelijkste en vooral de snelste projecten het eerst gaan realiseren. De gedeputeerde zegt terecht dat hij niet wil prioriteren. Ik ben het met hem eens dat wij niet eerst de verantwoordelijkheid moeten decentraliseren en dat wij vervolgens vanuit dit huis een prioritering aangeven. Dat neemt echter niet weg dat door het niet beschikbaar stellen van het totale intentiegeld er een race tegen de klok ontstaat. "Gebieden zouden niet moeten concurreren met elkaar", zo stelden verschillende sprekers. Het is mij niet duidelijk hoe de gedeputeerde wil voorkomen dat dit toch gaat gebeuren en wat wij daaraan zouden kunnen doen zonder dat wij op de stoel van de gebiedscommissies gaan zitten.

Ik heb nog enkele opmerkingen naar aanleiding van de commissievergadering. Als wij de AVP gaan evalueren, zou ik graag speciale aandacht willen hebben voor het aspect van cofinanciering. Ik hoop dat dit van de grond komt. Ik vraag de gedeputeerde wat zijn rol hierin is of wat zijn rol hierin zou kunnen zijn. Is hij bereid de gebiedscommissies hierbij te ondersteunen? Ik neem aan dat de provincie hiermee meer ervaring heeft dan de gebiedscommissies. Ik maak mij er zorgen over dat als de cofinanciering niet goed uit de verf komt, er teruggegrepen wordt op het standaard groen-voor-rood. Dat is sowieso al een zorg bij Soesterberg en Vathorst-Noord, die niet eens provinciale intentiegelden toegewezen hebben gekregen. Ik hoor hierop graag een reactie van de gedeputeerde.

Vanuit alle gebiedscommissies komen er zorgen naar voren over grondpolitiek. Een aankoopstrategieplan is bovendien hard nodig om de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) te realiseren. Willen wij als provincie een actief of een faciliterend grondbeleid? De gedeputeerde heeft gezegd dat een actieve grondpolitiek in de provincie niet gebruikelijk is. Mijn vraag is dan ook of de gedeputeerde bereid is een onderzoek te doen naar de voor- en nadelen van verschillende manieren van grondbeleid en de Staten hierover te informeren voordat het onderwerp in de Staten wordt besproken in januari 2008.

Ten slotte: de fractie van de SP wenst de gebiedscommissies heel veel succes met het uitvoeren van hun ambitieuze plannen.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Vandaag besluiten wij tot de vaststelling van de gebiedsprogramma's van de AVP. Daarvoor hebben wij heel veel papier mogen doorwerken. Dat laat aan de ene kant de inspanningen zien en aan de andere kant dat het bouwwerk nog volop in aanbouw is, in een hier en daar nogal uiteenlopend tempo. Dat baart ons zorgen, want het kan tot onevenwichtigheid in de uitvoering leiden. Wat op de rails staat – reconstructie, de landinrichtingsgebieden – rijdt wel door. Zorgen hebben wij om datgene wat minder sterk op de kaart staat en dat net even een extra zetje nodig heeft, vooral in gebieden waar gebiedscommissies nog aan de slag moeten, zoals de Laagte van Pijnenburg of Utrecht Midden. Daarom ondersteunen wij het amendement dat is ingediend door de fractie van de PvdA.

De AVP bestaat uit verschillende componenten: versterken van natuur, landbouw, recreatie en de sociaal-economische component. Ik was vorige week bij de jubileumbijeenkomst van Natuurlijk Platteland West in Zegveld. Dat was een heel inspirerend gebeuren, waarin de inzet van boeren voor een veelzijdig platteland met behoud of ontwikkeling van landbouwelementen en natuur tot uiting kwam. Tegelijkertijd werd openlijk de vraag gesteld of, nu bijvoorbeeld de graan- en melkprijzen weer stijgen, boeren de natuur ernaast wilden doen. Voor de een is dat misschien een roeping of een vanzelfsprekendheid. Voor de ander is dat misschien niet meer dan een nuttige bijverdienste. Dat maakt duidelijk dat agrarisch natuurbeheer, de nevenactiviteiten, misschien wel eens wat minder vanzelfsprekend kan worden dan wij nu denken. In dit verband is relevant het interview met plattelandsdeskundige Leo Lamers, gepubliceerd in Binnenlands Bestuur van 19 oktober 2007 over het 'grote groene misverstand'. De heer Lamers stelt dat het helemaal niet zo slecht gaat met de landbouw en pleit mede daarom voor een actievere aankoopstrategie van natuur. Inderdaad, ontwikkeling en verwerving van natuur moet niet afhankelijk zijn van zwakte of kracht van andere spelers, zoals de landbouw. Het is om deze reden dat wij vanuit de Staten het initiatief hebben genomen voor een Agenda Natuur om die eigen kracht en

dat eigen belang van de natuur te benadrukken. De gedeputeerde heeft gezegd de Agenda Natuur zoveel mogelijk uit te voeren via de AVP. Het lijkt erop dat nu ook de gedeputeerde beseft dat daarmee de ambitie nog niet volledig is gedekt, gezien het memo dat ons tijdens de laatste commissievergadering is overhandigd. Daarin refereert het college van GS ook aan een strategisch aankoopplan. Dat lijkt ons zeer urgent. Wij zien met grote belangstelling uit naar de voorstellen voor de invulling van de Agenda Natuur. Wij komen daarop mogelijk terug in de volgende Statenvergadering als wij eindelijk het collegeprogramma in zijn feitelijke uitwerking kunnen bespreken. Wat dat betreft ben ik wat verbaasd over wat ik zojuist hoorde over die €65 miljoen. Wij mochten tijdens de behandeling van de begroting vandaag niet vooruitlopen op 17 december a.s., maar dat doen wij natuurlijk nu wel.

Kan de gedeputeerde overigens vertellen hoe het staat met de discussie die actueel is over de aansturing van de Dienst Landelijk Gebied (DLG).

In de AVP zit een spanning tussen de bottom-up uit het veld en de top-down-benadering, de benadering van de opgave die wij deels vanuit de afspraken met het Rijk en deels vanuit onze eigen prioriteiten hebben vastgesteld. Dit laatste betreft natuurlijk de kaders. Tegelijkertijd moeten wij de mensen in de gebieden inspireren en uitdagen. Daarvoor is het aanspreken op functioneren van gebiedscommissies cruciaal. Wij vinden, samen met andere fracties, het van groot belang dat die opstart goed verloopt en dat tijdig wordt gereageerd op signalen uit gebieden waar impasses dreigen te ontstaan.

Wat betreft de cofinanciering sluit ik mij geheel aan bij opmerkingen van de fractie van de SP.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ontschotten, wegnemen van barrières, bottom-up en verantwoordelijkheid in het gebied: allemaal prachtige woorden die horen bij de uitvoering van de AVP. Een spannend proces is het. Als provincie moeten wij nog een beetje leren daarmee om te gaan. Het is spannend, maar er is ook een spanningsveld. Wij willen de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in het gebied neerleggen, maar hebben tegelijkertijd de behoefte een vinger aan de pols te houden en hebben behoefte aan sturingsmogelijkheden. Ik kom daarop nog terug.

Wij hebben de gebiedsprogramma's met veel belang-

stelling bekeken. Natuurlijk zijn daarbij grote verschillen aan te wijzen. Het baart ons echt zorgen dat een deel van de gebiedsprogramma's hier in dit huis is geschreven. Tegelijkertijd gebeuren er mooie dingen. Wij hebben gemerkt dat er vanuit de gebieden een grote betrokkenheid bij het proces is ontstaan: een belangrijke voorwaarde voor realisatie van de doelstellingen. De gebiedsprogramma's passen allemaal binnen de kaders van het kaderdocument AVP, dat wij met elkaar hebben vastgesteld. Wij willen daarom vertrouwen geven en roepen partijen op, niet in de laatste plaats ook onszelf als provincie, gezamenlijk de schouders eronder te zetten. Als provinciale overheid willen wij dit proces waar mogelijk stimuleren en wij zullen dan ook instemmen met de gebiedsprogramma's ondanks alle opmerkingen die daarover te maken zijn.

De gebiedsprogramma's omvatten een mooie visie, maar dat betekent natuurlijk nog niet dat deze visie in 2013 volledig is gerealiseerd. Tijdens woordvoerdersoverleggen en in de commissievergadering hebben wij gesproken over een model waarmee Gedeputeerde Staten een vinger aan de pols kunnen houden bij de uitvoering, zonder dat wij op de stoel van Gedeputeerde Staten willen gaan zitten. Het compromis dat er nu ligt, betekent dat wij eenmalig alle uitvoeringsprogramma's kunnen vaststellen en daarna alleen de uitvoeringsprogramma's van gebieden waarover nog zorgen bestaan. Hierin kunnen wij ons goed vinden. De fractie van de PvdA heeft hierover een amendement ingediend, dat wij mee-ondertekend hebben.

Wij hebben afgesproken dat er halfjaarlijks voortgangsrapportages uit de gebieden komen. Onder ander de fractie van D66 heeft het voorstel gedaan hiervoor het model van Agenda 2010 te gebruiken. Daarbij sluiten wij ons van harte aan. De hierover ingediende motie zullen wij dan ook ondersteunen. Samen met de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's vormt dit een goede basis om met Gedeputeerde Staten het debat te voeren over de voortgang van de AVP. Ook de suggesties om jaarlijks met de AVP-gebieden van gedachten te wisselen en bij een of twee AVP-gebieden op werkbezoek te gaan, vinden wij heel goed. Op die manier laten wij ons niet alleen via Gedeputeerde Staten informeren over de stand van zaken, maar ook rechtstreeks door de gebieden en blijft de uitvoering van de AVP niet een

papieren werkelijkheid, maar gaat deze ook echt voor ons leven.

Een belangrijke vraag is welke instrumenten wij als Provinciale Staten hebben om de uitvoering verder te stimuleren. Het antwoord is volgens ons: een financiële impuls om gewenste ontwikkelingen te stimuleren en draagvlak te creëren voor de cofinanciering. Wij vinden het dan ook jammer dat met name de coalitiepartijen zich op dit punt zo terughoudend hebben opgesteld en niet voluit de financiële middelen ter beschikking willen stellen. Zojuist hebben wij nog kunnen vaststellen dat het CDA, afhankelijk van de manier waarop je rekent, € 50 tot € 85 miljoen voor het platteland heeft weggegeven in de coalitieonderhandelingen. In het kaderdocument is een bedrag van € 150 miljoen opgenomen als intentiegeld. Bij de bespreking in de Staten vormde dit bedrag absoluut geen onderwerp van discussie. Het voorstel om de oorspronkelijke reservering van € 140 miljoen met € 10 miljoen te verhogen tot € 150 miljoen werd door alle fracties aanvaard. De heer Van den Burg sprak hierover wijze woorden. Ik citeer hem graag: "Wij willen goede initiatieven niet in de kiem smoren met financiële onzekerheid". Dat zijn wij van harte met hem eens. Daarom is het jammer dat de gewekte verwachtingen tijdens de coalitieonderhandelingen zijn gesneuveld.

Ik rond af. Vandaag zijn veel mooie woorden hier over tafel gegaan en die mooie woorden lezen wij ook in de stukken. Wij hopen dat deze mooie woorden zullen leiden tot mooie resultaten. Het blijft nog even spannend.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Een voorwaardelijk ja bestaat volgens mij niet in de politiek, maar ik had toch de neiging dat bij dit stuk als zodanig te voelen. Aan de ene kant zeggen wij namelijk dat er veel werk wordt verzet door die gebiedscommissies om tot een goed uitvoeringsprogramma te komen. Aan de andere kant heb ik gemengde gevoelens bij wat er tot nu toe is bereikt. Het argument van Gedeputeerde Staten is: kort tijdsbestek, er moest veel gebeuren, hoge druk. Wij hebben dan ook voor een deel het werk overgenomen. Maar toch bekruipt mij het gevoel dat wij een soort veiligheidsklep moeten inbouwen. Aangezien een voorwaardelijk ja niet mogelijk is, is er wat de fractie van D66 betreft een mogelijkheid om ervoor

te zorgen dat wij als Staten grip houden op de manier waarop die uitvoeringsprogramma's tot stand komen, zodat met name de 'zwakke broeders' uiteindelijk toch kunnen komen met een kwalitatief programma, waarmee er waarborgen zijn voor de zaken die wij met het AVP willen realiseren. Die mogelijkheid is geschapen in het derde amendement dat voorligt. Wat dat betreft steunen wij dit amendement.

Bij de behandeling in de commissie heb ik duidelijk gemaakt wat voor onze fractie van belang is. Ik heb drie voorwaarden bij de AVP genoemd:

- de heldere organisatiestructuur ter voorkoming van bestuurlijke spaghetti;
- een duidelijk toetsbare visie met realistische ambities;
- voldoende financiële middelen ter dekking van die ambities.

Als wij kijken naar die heldere organisatiestructuur is het duidelijk dat een aantal gebiedscommissies nog niet volledig op de rit is. Daar moet nog het een en ander gebeuren. Het verbaast mij overigens wel dat bijvoorbeeld in een gebied als de Utrechtse Heuvelrug, waar in het verleden behoorlijk is samengewerkt, het niet zo moeilijk zou zijn daar een goede organisatie neer te zetten. Blijkbaar is het toch anders en misschien kan de gedeputeerde erop ingaan waar de problemen precies zitten. Voor mij is het echter duidelijk dat met amendement A3 wij meer grip houden op de organisatiestructuur en op de uitvoeringsprogramma's, zodat wij in elk geval daar een vinger achter kunnen houden.

De tweede voorwaarde: de duidelijk toetsbare visie met realistische ambities. Wij koppelen dat aan de financiële middelen. De fractie van de ChristenUnie heeft daarover ook al het een en ander opgemerkt en in de commissie heb ik daarover een buitengewoon aangenaam debat mogen voeren met de heer Van den Burg. Wat ons betreft zijn zij het bos ingestuurd met € 150 miljoen en toen zij het bos uitkwamen met hun plannen bleek het € 65 miljoen te zijn. Het rekensommetje van de gedeputeerde tijdens de commissie was verhelderend. In feite moet je € 100 miljoen zeggen, omdat het een andere tijdspanne betreft. Maar los daarvan, ...

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de heer De Vries graag een vraag stellen. Heeft de heer De Vries de tekst bij zich van het besluit dat in

de decembervergadering van deze Staten is genomen?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Nee, die tekst heb ik niet bij mij.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Die tekst had de heer De Vries wel bij zich moeten hebben, omdat daaruit op geen enkele manier blijkt dat het bedrag van € 150 miljoen als besluit is genoemd. Het enige dat in de tekst – niet in het besluit – is genoemd, is dat € 150 miljoen wordt opgenomen in het overdrachtsdocument. Niet meer en niet minder. Dus de verhalen van mevrouw Dik en de verhalen van de heer De Vries en het voortdurend tamboeren over het besluit tot € 150 miljoen is kletskoek.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het is geen kletskoek en ik zal u zeggen waarom het dat niet is. Het gaat erom dat er een intentie is uitgesproken. Op basis van die intentie zijn de gebiedscommissies aan de slag gegaan en daarmee heeft men die ambities opgeschreven. Wie heeft dat overgangsdokument geschreven? Mag ik de heer Bos daaraan herinneren? Dat is toevallig wel de coalitie geweest. De gedeputeerden hebben het overgangsdokument gemaakt. Dat het de heer Bos nu slecht uitkomt, vind ik heel vervelend voor hem. Ik kan daar echter niets aan veranderen.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij was dat het vorige college dat het overdrachtsdocument heeft opgesteld. Daar gaat het overigens niet om. Wij hebben in die betreffende vergadering vorig jaar bij mijn weten heel nadrukkelijk gezegd dat het niet aan de orde was, dat de toen zittende leden van Provinciale Staten 'over hun graf heen zouden gaan', namelijk een uitputting van die € 150 miljoen voor de AVP. Wat wij hebben afgesproken was dat de komende Staten een oordeel moesten vellen over de extra gelden die zij beschikbaar wilden stellen voor de AVP. Ik ben het daarom volstrekt eens met de heer Bos als hij zegt dat wat de heer De Vries hier neerzet kletskoek is.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! De heer Bos mag het nemen zoals hij het wil. Wat mij betreft is het duidelijk dat de partij van de heer Bos als coalitiepartij een slechte zaak heeft gedaan door het overdrachtsdocument zodanig op te stellen

dat die partij nu in haar eigen voet schiet. Wat mij betreft is het zo dat de gebiedscommissies nu hun ambities voor een deel moeten bijstellen. Het gaat immers om minder geld. Ik denk dat zij daarmee voor een opgave worden gesteld. Ik ben benieuwd hoe dat gaat uitwerken en daarom is het fijn dat wij dicht op die uitvoeringsprogramma's gaan zitten. De fractie van de VVD heeft gezegd het accent meer gelegd te willen zien op de sociaal-economische vitaliteit. Daarin kan ik mij helemaal vinden. Dat accent zou sterker moeten terugkomen in de programma's dan tot nu toe het geval is. Die oproep ondersteun ik dan ook graag.

Dan nog iets over het vaststellen van de € 65 miljoen. In gezamenlijkheid is besloten de begroting 2008 vast te stellen en amendementen en dergelijke te verschuiven naar 17 december 2007. Met amendement A2 doen de Staten eigenlijk toch wat zij eigenlijk niet wilden doen en kiezen ervoor alvast € 65 miljoen te oormerken. Mijn voorstel is: doet u wat u zelf wilt en wat u zelf voorstelt en schuif dit amendement ook door naar 17 december 2007. Dan spreken wij elkaar, discussiëren wij en kunnen wij vaststellen of wij het zo al dan niet willen. Wellicht komt het CDA nog met een amendement om er toch nog een onsje bij te doen.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Regelmatig heb ik in de Statenvergaderingen en in commissievergaderingen onvrede vernomen over het feit dat er zeer regelmatig sprake is van on-derbesteding ten opzichte van de begroting. Er zijn maar weinig organisaties die ontevreden zijn dat zij het jaar afsluiten met een positieve balans. Het zal anderen daarom wat vreemd in de oren klinken dat hier geklaagd wordt over te weinig uitgaven. Ik moet bekennen dat ik daar in eerste instantie ook vreemd van opkeek. Jarenlang heb ik bij de Dierenbescherming alles uit de kast moeten halen om te zorgen dat we rondkwamen met het beschikbare geld. Toch kan ik volledig beamen dat er hier een zorgwekkende situatie is wat betreft het uitgavenpatroon. Er worden vele plannen gemaakt, maar lang niet alles daarvan wordt uitgevoerd en dat is terug te zien in de onderbestedingen. Waar wij ons op dit moment met name zorgen over maken, is dat wij in meerdere plannen positieve intenties zien staan wat betreft het stimuleren van biologisch boeren, maar daar vervolgens geen concrete uitwerkingen van zien

in de vorm van projecten. In het Reconstructieplan is maar liefst een hele aparte paragraaf opgenomen over biologische landbouw. Kunt u mij vertellen welke concrete projecten in het kader van het Reconstructieplan voor het stimuleren van biologische landbouw de afgelopen paar jaren zijn opgezet of uitgevoerd of althans in de planning staan?

In het kaderdocument AVP is als doel opgenomen in te zetten op de versterking van de biologische landbouw. Voor het gebiedsprogramma Eemland en Vallei zijn echter lagere investeringen voor biologische landbouw en extensivering van grondgebonden melkveehouderij opgenomen dan gepland in het Reconstructieplan. De in het conceptprogramma van de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei (SVGV) voorgestelde € 1 miljoen voor pilots extensivering melkveehouderij is geschrapt in het uiteindelijke gebiedsprogramma. Weliswaar is in het kaderdocument AVP versterking van de biologische landbouw als doel opgenomen, maar het enige gebiedsprogramma dat de intentie echt lijkt te bevatten om voor versterking van de biologische landbouw aanspraak te maken op de intentiegelden van de provincie binnen module 2, is het gebiedsprogramma van Gelderse Vallei en Eemland. Bij de programmering en de daaruit voortvloeiende reservering van gelden is echter geen onderscheid gemaakt tussen versterking biologische landbouw en verduurzamen gangbare landbouw. Kunt u mij vertellen welk aandeel binnen de categorie versterken biologische landbouw en verduurzamen gangbare landbouw specifiek besteed zal worden aan het stimuleren van de omschakeling naar biologische landbouw? Kunt u dit omschrijven in percentages, in bedragen of in projectaantallen? Kunt u mij verder toelichten hoe het komt dat in slechts één gebiedsprogramma het doel van versterking van biologische landbouw is opgenomen?

Onlangs is een motie van ons aangenomen waarin gepleit wordt voor meer aandacht voor omschakeling naar 'biologisch' in het collegeprogramma. Het college van GS is dus bereid meer aandacht te schenken aan de omschakeling naar biologisch. Gezien het feit dat alle beleidskaders en beleidsprogramma's die met landbouw te maken hebben onder het regime van de AVP gevoegd zijn, zijn juist de gebiedsprogramma's van zeer groot belang voor het stimuleren van omschakeling naar biologisch. Bovendien: biologische

landbouw is de meest duurzame landbouw. Wil niet juist dit college werken aan duurzaamheid?

Het was de bedoeling dat er een bottom-up proces zou plaatsvinden, zodat de gebieden zelf met plannen zouden komen die zouden moeten passen binnen de doelstellingen en gestelde prioriteiten van de AVP. Er liggen nu geweldige plannen voor. Alleen ontbreekt helaas het thema biologische landbouw. Juist de gebiedsprogramma's zijn van zeer groot belang voor het stimuleren van omschakeling naar biologisch. Bovendien: biologische landbouw is de meest duurzame landbouw. Wil niet juist dit college werken aan duurzaamheid?

Wat betreft de afzet van biologische producten hoeven we ons geen zorgen te maken. Stichting Biologica laat in de biomonitor duidelijk zien dat de groei in de afzet wordt tegengewerkt door een tekort aan biologische producten. Er is nu dus een uitgelezen kans voor de boeren in de provincie Utrecht om op deze ontwikkelingen in te springen. Het is voor boeren echter niet eenvoudig om te schakelen naar biologisch. Daar is intensieve ondersteuning bij gewenst en zelfs is die ondersteuning noodzakelijk. Bovendien, zo heeft de evaluatie van het plan van aanpak Biologische Landbouw van de provincie Utrecht in 2003 ook laten zien, moeten ondernemers 'rijp' gemaakt worden voor de gedachte aan omschakeling naar biologische landbouw. Aandacht voor het onderwerp kan scepsis wegnemen. Wij vinden het dan ook van groot belang dat hiervoor projecten worden opgezet.

Graag vernemen wij of Gedeputeerde Staten bereid zijn een stimulerende en faciliterende rol naar de AVP-gebieden te vervullen ten aanzien van het ontwikkelen en indienen van projectplannen voor het stimuleren van biologisch. Indien Gedeputeerde Staten daartoe bereid zijn, is daarop aansluitend ons verzoek om voor binnen het gebied te ontwikkelen duurzame landbouw in alle AVP-gebiedsprogramma's gelden te reserveren voor de versterking van biologische landbouw. Wij overwegen hierover een motie in te dienen, maar wij wachten nog de reactie van Gedeputeerde Staten af. Voorts maken wij ons zorgen over de realisatie van de EHS. Wij wachten daarom met spanning het aankoopstrategieplan af. De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

Schorsing van 16.20 uur tot 16.30 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De AVP heeft in de commissievergadering relatief veel tijd genomen. Ik heb geprobeerd op goede wijze op alle vragen antwoord te geven. Ik moet nu constateren dat wij een deel van de discussie die wij in de commissie hebben gevoerd opnieuw op de tafel hebben liggen. Dat ligt ongetwijfeld aan mijn onduidelijke wijze van beantwoording in de commissievergadering, dus ik ga proberen de antwoorden nog duidelijker te geven.

Een aantal Statenleden heeft het goed verwoord: de AVP vraagt heel veel van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten, maar ook van de gebieden en de organisatie in dit huis. Het schuift namelijk verantwoordelijkheden naar gebieden toe en haalt die voor een deel bij Provinciale Staten en voor een deel bij Gedeputeerde Staten weg. Dat was, toen wij met het AVP begonnen in de vorige collegeperiode, precies de bedoeling. Het motto luidde: gebieden presteren het best als je ze verantwoordelijkheden geeft en als je ze zelf laat aangeven wat zij denken dat er moet gebeuren en als je ze daarvoor de middelen en de mogelijkheden geeft. Het gaat over natuur, landbouw, recreatie, water en cultuurhistorie: die aspecten zitten allemaal in de AVP. Die komen het beste tot hun recht als je dat door de gebieden zelf laat doen. Bij de discussie in de commissie RGW merkten wij – ‘wij’ zijn de Staten en ikzelf als gedeputeerde – dat wij het best eng vinden. Want als het fout gaat krijgt de gedeputeerde op z’n kop, en terecht, en als het goed gaat krijgt hij wat minder op z’n kop. Ook de Staten hebben zo hun verantwoordelijkheden en gevoelens bij dit traject en willen die graag in de gaten en in beeld houden. Ik heb de Staten eigenlijk voortdurend voorgehouden dat ik alle opmerkingen die zij daarover willen maken interessant en belangrijk vind als de Staten twee dingen in elk geval niet doen:

- ervoor zorgen dat de verantwoordelijkheid die wij nu eenmaal daar hebben gelegd, weer zachtjes ergens neergelegd wordt;
- ervoor zorgen dat de moeite die het nog zal kosten om in al die gebieden tot uitvoering te komen, gaat lijden onder datgene wat wij aan procedurele discussies voeren. Niet omdat ik dat niet leuk vind, niet omdat Gedeputeerde Staten dat niet leuk vinden, maar omdat je dan

precies niet bereikt wat je met elkaar in de AVP heb afgesproken en wat je met die gebieden hebt afgesproken.

In dat licht wil ik de discussie graag met de Staten voeren over de sturingsmechanismen. Nogmaals, ik heb geen problemen met sturingsmechanismen, ik heb geen problemen met discussies in de Staten, ik heb er geen problemen mee dat elke dag, elke week, elke veertien dagen of elke maand te doen, mits het er maar niet toe bijdraagt dat de gebieden denken: “Er wordt nog gepraat, dus wij hoeven even niks te doen.” Er is maar één ding dat de AVP kan bedreigen. Dat is natuurlijk niet in eerste instantie de discussie over geld. Mensen die niet willen, roepen: “Er is geen geld.” Mensen die wel willen, zeggen: “Er is geld, laten wij aan de slag gaan.” En ‘wij’ zijn van de provincie. Dat klinkt niet erg dual, maar zodra wij deze zaal uitlopen, weten mensen het onderscheid niet meer tussen Statenleden, gedeputeerden en provinciale organisaties. De provincie zijn wij. En als wij met elkaar het zodanig ingewikkeld maken dat mensen het niet meer snappen, hebben zij een argument om niet te werken en niet te presteren. Volgens mij moet de insteek van ons allemaal zijn dat wij dat in elk geval niet voor elkaar krijgen.

Toch wil ik tegemoetkomen aan de vragen die de Staten aan mij gesteld hebben. Die vragen gingen over de controle, de sturing en de diversiteit tussen de gebieden. Ik heb in de commissievergadering twee dingen voorgesteld. Ik hecht eraan die te herhalen, omdat ik vind dat de Staten die in hun overwegingen moeten meenemen alvorens wij besluiten nemen.

Hoe werken wij? Wij, de Staten, stellen gebiedsprogramma’s vast. Vervolgens stellen wij, Gedeputeerde Staten, kaderbrieven vast. Er worden uitvoeringsprogramma’s gemaakt en die zouden door Gedeputeerde Staten – volgens de oorspronkelijke doelstelling – worden vastgesteld. Nu heb ik gezegd in de commissievergadering dat het uitermate prettig zou zijn om met Provinciale Staten vooraf de discussie te voeren. Dus aan het begin van het traject. De kaderbrief zegt: dit is uw geld voor de komende jaren en dit moet ervoor gebeuren. Volgens mij stuur je dan aan de voordeur.

Vervolgens gaan die gebieden aan de slag en gaan ze uitvoeringsprogramma’s maken. Als het goed is staat er dan in dat uitvoeringsprogramma wat wij met elkaar bedoelen en is het discussiëren over het

uitvoeringsprogramma een beetje praten achteraf. Als de Staten in dit verband kiezen – en ik heb goed gelezen wat er is ingebracht – de uitvoeringsprogramma's 2008, weliswaar eenmalig, te bediscussiëren, gebeurt het volgende. De gebieden hebben de kaderbrief al, zij hebben de gebiedsprogramma's al, zij hebben de uitvoeringsprogramma's gemaakt en die gaan wij dan bediscussiëren. En wat gaan wij dan doen? De gebieden hebben die uitvoeringsprogramma's gemaakt op basis van de uitgangspunten, het geld en de doelstellingen die de Staten hebben meegegeven en op basis van de gebiedsprogramma's die wij hebben vastgesteld. Dan kunnen er twee dingen gebeuren: of wij stellen de uitvoeringsprogramma's vast - dat is fijn, maar het voegt weinig toe - of de Staten stellen de uitvoeringsprogramma's na een uitgebreide discussie vast in gewijzigde vorm en dan zeggen die gebieden: "Dat is mooi, wij zijn een half jaar aan het werk geweest en hebben uitvoeringsprogramma's gemaakt op basis van de voorstellen van de Staten en vervolgens ..."

Mevrouw DIJK (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de VVD hecht eraan een verduidelijking te geven op de woorden van de gedeputeerde. Wat ons betreft geldt zijn redenering net zo goed voor de vaststelling van de gebiedsprogramma's. Helaas is de volgorde dit jaar zo geweest dat de uitvoeringsprogramma's 2007 zijn vastgesteld door Gedeputeerde Staten voordat de gebiedsprogramma's zijn vastgesteld. De gebieden zijn nu aan het werk met de uitvoeringsprogramma's 2008, waarvoor wij nog geen kaderbrief hebben opgesteld. Wat ons betreft is dit het enige moment waarop wij kunnen discussiëren over de vraag hoe ver wij het laten komen bij gebieden waar de zaak nu nog niet op orde is. Wij kunnen niet wachten tot wij de kaderbrief 2009 gaan bespreken. Dat was de achtergrond om eenmalig het uitvoeringsprogramma te willen bespreken. Dat is de verkeerde volgorde, want wij horen niet op de stoel van het college te gaan zitten. Dat realiseren wij ons. Wij willen eenmalig dat moment aangrijpen om het gevoel te krijgen dat de gebieden hun zaken op orde hebben.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! In mijn visie is het zo dat als wij die uitvoeringsprogramma's bespreken, dat wij niet kijken naar dit of dat punt. Nee, het gaat erom in hoeverre wij kun-

nen controleren of de zaken op de rails zijn zoals wij hebben afgesproken. Als dat niet zo is, dan sturen wij die programma's terug naar de gebiedscommissie en dan moeten zij hun huiswerk overdoen. Dat is wat ik zie in het amendement.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn nu elf maanden bezig met het AVP op de manier zoals de Staten dat bedoeld hebben en zoals ook ik het bedoeld heb. Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten hebben elkaar in de vorige samenstelling aan het werk gezet met een bepaalde opdracht en die opdracht voeren wij nu uit. Daar zijn wij, globaal gezegd, tien tot elf maanden mee op weg. Als je tijdens de wedstrijd – en zo zal het gebied dat ervaren – de spelregels verandert, dan is dat op z'n minst niet chique. Dat is niet chique naar gebieden toe waarvan wij maar één ding willen: dat zij aan de gang zijn. Mevrouw Dijk zei zoeven dat die gebieden al aan het werk zijn. Ik zou zeggen: "Dat is heel mooi dat zij aan het werk zijn." Ik bedoel maar: er is één waardelozer bericht dat mevrouw Dijk kan geven en dat is dat die gebieden nog niet aan de gang zijn. Het is een problematiek van deze organisatie, van deze provincie en van ons allemaal: Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten samen. Onze doelen moeten met ons geld tot uitvoering komen. En nogmaals, dan beoordeel ik het hele verhaal niet op basis van de vraag: wie gaat daar nu over of wie is er nu de baas? Dat zijn slechte discussies. Het gaat erom wat wij met elkaar kunnen bedenken aan een verantwoordingsstructuur – ik heb dus zitten meedenken – die ervoor zorgt dat de Staten sturen op het moment dat het nog nut heeft en dat de Staten achteraf controleren of het goed gebeurd is. En, mijnheer De Vries, met alle respect: ik heb voorgesteld om twee keer per jaar verantwoording af te leggen over datgene wat er in de gebieden gebeurd is. Verantwoording afleggen kan ook betekenen: het gaat niet goed, dus terug, opnieuw.

Wat ik hiermee duidelijk wil maken, is dat wij vooraf een kaderbrief sturen waarmee wij de gebieden ingaan en dat wij daarnaast ook nog achteraf twee keer per jaar controleren of het goed gegaan is. Wij hadden bovendien afgesproken dat wij de gebieden twee keer per jaar op de koffie zouden uitnodigen, zodat zij kunnen vertellen wat zij gepresteerd hebben. Ook gaan wij een keer per jaar aan het Rijk verantwoording afleggen, want het om € 250 miljoen. Ik wil met dit alles slechts één ding zeggen: een en-

keling heeft de afgelopen week gezegd dat de gedeputeerde dit niet wil. Het maakt mij echter niet uit. Ik kom hier elke week met vreugde en ik kom elke dag hier vertellen wat wij aan het doen zijn. Maar, zijn wij daarmee met de gebieden bezig op een manier die ervoor zorgt dat zij daadwerkelijk aan de slag gaan? Dat is het punt dat ik hier naar voren wil brengen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het punt dat ik wil maken, is dat ik zo weinig hoor over de kwaliteit van de uitvoeringsprogramma's. Dat moet voorop staan, daar moeten wij over oordelen en daarmee moeten wij aan de gang gaan. Als wij vaststellen dat de uitvoeringsprogramma's naar onze mening onvoldoende zijn, omdat bijvoorbeeld een gebiedscommissie nog niet goed functioneert, dan moeten wij een moment hebben waarop wij kunnen ingrijpen. Dat is de bedoeling van het amendement. Dat moet voorop staan.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik deel die woorden van de heer De Vries en alle anderen die deze opmerking gemaakt hebben. Er moet een 'stok-achter-de-deur-scenario' te bedenken zijn, waarbij wij de gebieden die niet presteren aanpakken om ervoor te zorgen dat zij dat wel doen. Dat belang hebben wij gezamenlijk. Genoemd is vanmiddag de race om het geld, maar de beste stok achter de deur is dat wij hebben afgesproken dat wij bij de midterm review in 2010 zullen kijken wie er met z'n middelen onze doelstellingen heeft bereikt en wie die inzet heeft gepleegd en welke gebieden dat nog niet hebben gedaan; er is dan 'over'. En 'over' betekent wat ons betreft dat het geld dat sommige gebieden over hebben gehouden naar gebieden gaat die geld tekort hebben omdat zij onze doelstellingen allemaal wel gehaald hebben. Dat is de allerbeste stok achter de deur voor de gebieden. Want laten wij wel wezen, in elf maanden tijd is er in alle gebieden een structuur ontstaan. Ik ben het met de Staten eens, ook met de heer De Vries, dat het niet in alle gebieden even geweldig gegaan is. In sommige gebieden gaat het echter heel goed. In andere gebieden gaat het misschien wat minder. In elf maanden tijd zijn vlakdekkend in de hele provincie Utrecht gebiedscommissies ontstaan. Er is een structuur ontstaan zoals de Staten dat gewild hebben, van onderop, waarbij al die gebieden heel hard aan het werk zijn gegaan om die gebiedsprogramma's en die

uitvoeringsprogramma's te maken. Ik ervaar dat als uitermate positief. Dat mag ook wel eens gezegd zijn in dit gezelschap. Nu, na elf maanden, is alles nog niet honderd procent op orde. Dat erken ik en dat herken ik in de opmerkingen van de Staten. Ik vind echter dat de structuur zoals ik die aan de Staten heb voorgesteld, voldoet.

Ik heb wel even getwijfeld met welke woorden ik hier zou spreken. Er liggen namelijk enkele amendementen en een motie. De vraag is, als deze in de eerste termijn worden ingediend, wat dan de functie nog is van het antwoord van de gedeputeerde. Ik zou natuurlijk nu tegen de Staten kunnen zeggen: "Dank u wel voor de amendementen en de motie, ik zie wel wat de stemming oplevert en verder nog een prettige dag." Dan waren wij allemaal voor zessen thuis. Dat is natuurlijk een methode om politiek te bedrijven, maar ik ben geschoold in de traditie dat je in de democratische arena eerst met elkaar de degens kruist, het inhoudelijke debat voert en vervolgens bereid bent om van je vooraf ingenomen standpunt af te stappen. Dat is blijkbaar nog niet bij iedereen doorgedrongen. Laat ik dat ook maar eens gezegd hebben.

Dan even naar de amendementen en de motie. Er ligt een amendement A2 over de concretisering van de beschikbare middelen voor de AVP. Alhoewel ik de strekking van dit amendement uitermate sympathiek vind – het betekent namelijk dat wij € 165 miljoen beschikbaar hebben om uit te geven aan de AVP – is de volgorde, mede gezien de discussie bij de vorige agendapunten, een beetje ongelukkig. Ik wil namens het college van Gedeputeerde Staten dit amendement ontraden en wil stellen dat de Staten de bedoeling hebben om zoveel middelen uit te trekken voor de AVP, maar dat dit pas definitief vastgesteld kan worden tijdens de vergadering op 17 december 2007. En nogmaals: er zit geen licht tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten wat betreft deze middelen, maar vaststelling op 17 december 2007 lijkt mij een meer elegante weg, vooral gezien wat de Staten – met name de coalitie – daarover zelf hebben gezegd vandaag.

Ik wil trouwens de discussie over de middelen als volgt interpreteren. Dit is het gegeven van de AVP: er is € 65 miljoen aan provinciale middelen en dat bedrag hanteer ik. Als wij met elkaar zouden con-

stateren dat wij verschrikkelijk ons best gedaan hebben en al het geld opgemaakt hebben, dan voer ik uiteraard opnieuw de discussie met de Staten. Die discussie is nu niet aan de orde. Wij hebben nu maar één belang: ervoor zorgen dat de gebieden in beweging komen en dat de middelen worden ingezet. Ik herhaal het nog een keer: provincies zijn nog niet helemaal in staat op alle punten zaken voor elkaar te krijgen in het landelijk gebied. Daarbij hebben wij die gebieden echt nodig.

Motie M1 betreft sturing en monitoring AVP. Ik heb in mijn betoog al duidelijk gemaakt dat ik geen bezwaar heb tegen het verzoek dat in de motie wordt gedaan aan Gedeputeerde Staten om met een sturingsmodel te komen. Daarbij zouden wij twee keer per jaar met elkaar spreken over de AVP op de manier van Agenda 2010. De Staten begrijpen dat wij de motie in die sfeer willen overnemen. Amendement A3, vaststelling uitvoeringsprogramma's AVP door Provinciale Staten, ontraad ik de Staten vanuit de opmerkingen die ik zoeven gemaakt heb. Ik vind dat het eigenlijk niet kan dat in de vergadering van Provinciale Staten van februari 2008 de uitvoeringsprogramma's worden vastgesteld en dat in juni 2008 de gebiedscommissies moeten komen vertellen wat zij gepresteerd hebben. Dat kan echt niet. De indieners van het amendement moeten er nog maar eens over nadenken of dit op een iets zinniger manier mogelijk is, indien de Staten dit per se in al hun wijsheid willen.

De heer MARTENS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de gedeputeerde voor zijn commentaar op het amendement. Als hij een suggestie heeft over een betere manier, dan horen wij dat graag.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat vind ik wel een aardige opmerking. Ik begon zo-even met te zeggen dat ik het amendement onraad, en wel vanuit de volgende filosofie. Ik heb aangeboden de kaderbrief vooraf te sturen en achteraf – zoals staat in motie M1 – twee keer per jaar verantwoording af te leggen. Daarmee doen wij precies wat de Staten willen: vooraf sturen en achteraf controleren. In die zin zou ik de vaststelling van de uitvoeringsprogramma's 2008 – daar is men al mee aan de gang – in februari ontraden. Als de Staten het echter per se willen, dan zal het gebeuren, maar dan kunnen de gebieden niet eerder dan na de zomer verantwoording afleggen over het uitvoe-

ringsprogramma. Hetgeen in amendement A3 bij de tweede punt in het besluit staat, moet dan anders worden geformuleerd wil het niet een onfatsoenlijk voorstel worden.

De heer MARTENS (PvdA):Mijnheer de Voorzitter! Wil de gedeputeerde in zijn verhaal meenemen dat de Staten de kaderbrief voor 2008 in het geheel niet zien of bespreken. Ons voorstel gaat juist over de uitvoeringsprogramma's 2008, dus lijkt het ons wel van belang dat in de discussie mee te nemen.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat heeft natuurlijk te maken met het gegeven dat is afgesproken dat het vaststellen van de gebiedsprogramma's gebeurt door Provinciale Staten en dat het vaststellen van de uitvoeringsprogramma gebeurt door Gedeputeerde Staten. Zo is het afgesproken, daar is het hele jaar 2007 aan gewerkt en dan zou het ineens allemaal weer anders worden. Dus nogmaals: juist daarom heb ik de Staten voorgesteld vanaf heden een structuur te bedenken die meer recht doet aan – laat ik het maar zo noemen – de gewijzigde gevoelens inzake de sturingsfilosofie van de AVP. Dat betekent dat wij in 2008 inderdaad met een soort overgangssituatie te maken hebben.

De heer MARTENS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dan constateer ik dat dit een prachtige tussenoplossing is en wij in 2008 dus nog gaan praten over de uitvoeringsprogramma's. Daarna kunnen wij hopelijk verdergaan met de afspraken die wij de afgelopen maand gemaakt hebben.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Tegen de heer Martens wil ik daarbij wel zeggen dat wij ons moeten realiseren dat het uitvoeringsprogramma's zijn die vanuit de gebiedsprogramma's, vanuit de kaderbrief en vanuit de gemaakte afspraken al onderweg zijn. De discussie van Provinciale Staten kan daarom nauwelijks nog een zinnige en inhoudelijke discussie zijn als deze wordt gekoppeld aan die verantwoordingsstructuur. Ik heb hierover voldoende gezegd. De Staten moeten hierin hun eigen afweging maken.

De fractie van de SP heeft een aantal opmerkingen gemaakt over het realiseren van makkelijke projecten en gevraagd of dat inderdaad de bedoeling is. Ik zegt daarover dat het een beetje waar is wat deze

fractie heeft gezegd. Men zal beginnen met projecten die op de plank liggen en die gemakkelijk uitvoerbaar zijn. Dat vinden wij niet erg, als onze grote doelstellingen – denkt u aan de EHS – daarbij maar in beeld zijn.

Er is gesproken over het aankoopstrategieplan. Daarover is een misvatting en daar moeten wij vanaf. Het ontwikkelen van natuur in Nederland alleen via aankopen is een onhaalbaar traject. Wij zullen op sommige plekken via de grondeigenaren, via agrarisch natuurbeheer, onze natuurdoelstellingen moeten weten te realiseren. Dat is een lange en lastige weg. De gedachte dat alleen een aankoopstrategie leidt tot het ontwikkelen van natuur, geldt misschien op een aantal plekken in de EHS. Als het echter gaat over de kwaliteit van de natuur in Nederland, zullen wij dat voor een deel samen met de grondeigenaren voor elkaar moeten krijgen.

Mevrouw Bodewitz sprak over biologische landbouw. Ik lees haar voor uit de schriftelijke beantwoording aan de commissie: “De ambities die wij als provincie hebben, zijn al ruimschoots bereikt. Er zijn al veel meer bedrijven omgeschakeld dan het doel dat wij als provincie hadden gesteld.” De sturingsaanpak heeft dus effect gehad. De afspraken die zijn gemaakt op het gebied van biologische landbouw zijn ruimschoots gehaald. Wat wij nog wel eens vergeten is het volgende. Je mag alleen in bepaalde programma’s - de zogenaamde catalogus groenblauwe dienst, die is goedgekeurd in Brussel – financieel interveniëren, anders zit je in de staatssteunproblematiek.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Waar het om ging, is dat wij geen nieuwe ambities hebben gesteld. Ik denk dat dit hoog tijd wordt. Het is mooi dat wij de ambities hebben bereikt, maar ik mag toch niet hopen dat wij ervoor gaan een ‘stand still-principe’ te handhaven? Ik hoop dat wij verder zullen gaan en dat de provincie Utrecht, net als bij het vorige plan van aanpak voor biologische landbouw, ervoor zorgt dat wij hierin een voortrekkersrol vervullen ten opzichte van de rest van Nederland.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Laat duidelijk zijn dat in Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten positief gedacht wordt over de biologische landbouw. Bedrijven die daartoe willen

overschakelen krijgen daarvoor, als dat mogelijk is, volop ruimte en medewerking. Binnen de AVP, dus naast datgene wat er is afgesproken en al is bereikt - zegt mevrouw Bodewitz dus dat wij nog een stapje verder zouden moeten gaan. Daarvoor zijn binnen de AVP wel mogelijkheden. Ook het ministerie van LNV had daarvoor een omschakelingsregeling met een bijbehorende premie. Die regeling is er inmiddels niet meer. Daarom zouden er binnen de AVP nieuwe afspraken gemaakt kunnen worden, maar ook hier geldt dat de gebieden op pad zijn gestuurd met een bepaalde boodschap en daar werken zij nu aan. Als wij op enig moment, bijvoorbeeld bij de behandeling van de kaderbrief, zeggen dat biologische landbouw een extra speerpunt wordt, dan kunnen de gebieden met die wetenschap hun plannen indienen. Dat kunnen wij echter niet halverwege de rit doen.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Kan ik hieruit opmaken, als wij nu niet besluiten extra aandacht aan biologische landbouw te geven, dat op het moment de kaderbrief aan de orde komt, daaraan prioriteit wordt gegeven? Kunnen hiervoor dan alsnog, ook in de overige gebieden, projecten worden ontwikkeld?

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Nee, ik heb gezegd dat als wij de kaderbrief bespreken met de Staten, de Staten bepalen wat de prioriteiten zijn. Als de Staten bij de bespreking van de kaderbrief tegen de gebieden zeggen dat zij aandacht moeten geven aan biologische landbouw, dan zal dat gebeuren. Dat moet mevrouw Bodewitz overigens regelen met haar collega’s in de Staten en niet met mij.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Mag ik het zo stellen: als dit dus nu niet is opgenomen in de gebiedsovereenkomsten, dan is het alsnog mogelijk in de kaderbrief daarvoor prioriteiten te stellen en ervoor te zorgen dat dit alsnog gebeurt?

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Als wij vandaag gezamenlijk tot een besluit zouden komen over de sturingsfilosofie, dan is het mogelijk dat bij de behandeling van de kaderbrief de Staten duidelijk maken dat zij daaraan prioriteit willen geven, althans als dat een meerderheid van de Staten willen. En dan gaat dat gebeuren.

De VOORZITTER: Het lijkt mij helder: het antwoord is ja.

De heer SELDENRIJK (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga even in op de motie en de amendementen. Wij hebben de motie mede ondertekend en zijn daarmee akkoord.

Wat betreft amendement A2 hebben wij een vraag aan de fractie van de PvdA. Is die fractie het met ons eens, als het argument is om duidelijkheid te creëren, dat wij het niet hebben over € 150 miljoen maar over € 65 miljoen? Wat ons betreft mag dit niet worden uitgelegd alsof het CDA niet of nooit meer geld wil wegzetten in het landelijk gebied.

Mevrouw VAN GEMERT (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij zouden eveneens wat helderheid krijgen over het amendement. Is het CDA bereid daarvan te maken 'minstens € 65 miljoen'? De gedeputeerde heeft namelijk in de commissievergadering gezegd dat als er gebiedscommissies zijn die niet genoeg middelen hebben, zij geen zorgen hoeven te hebben en dat er aanvullende middelen gevonden zullen worden.

De heer SELDENRIJK (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wat ons betreft stellen wij nu €65 miljoen beschikbaar. Daar gaat het op dit moment om. Als in de toekomst het geld op is, praten wij hierover verder. Ik denk dat dat de meest relevante weg is.

Mevrouw VAN GEMERT (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wat vindt de heer Seldenrijk van de suggestie het amendement mee te nemen naar de begrotingsbehandeling op 17 december a.s.?

De heer SELDENRIJK (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde had wat dat betreft een goed punt. Wij handhaven echter het amendement.

Ik ben benieuwd wat de indieners van amendement A3 zullen doen. Onze inbreng, en ook de inbreng van de gedeputeerde, in de eerste termijn over dit stuk was helder.

Mevrouw DIJK (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben in de commissie uitgebreid over een aantal zaken gesproken. Wij zijn niet van plan die discussie over te doen. De fractie van de VVD heeft haar amendement bedoeld om helderheid te scheppen voor het gebied: de nu beschikbare middelen – vanuit de coalitie – bedragen € 65 miljoen. Zo staat het in de tekst en zo hebben wij het bedoeld. Ik wil

onderstrepen dat de fractie van de VVD er niet op uit is de uitvoering te vertragen. Juist niet. Volgens mij heb ik dat in mijn betoog wel duidelijk gemaakt. Wij zijn er ook niet op uit de spelregels te veranderen. Wij vonden het vandaag sowieso moeilijk dat de volgorde van de spelregels was aangepast, omdat wij de uitvoeringsprogramma's 2007 vooraf hebben laten gaan aan de gebiedsprogramma's. Omdat wij het gevoel hebben dat een aantal gebieden hun programma's nog niet op orde heeft, is dat voor ons moeilijk. Wij kunnen zeggen te wachten tot een eerste kwartaal- of halfjaarrapportage over de uitvoering. Het gaat onze fractie echter juist om de stap die net daarvoor zit: is alles op orde in de gebieden en geven wij die gebieden gelegenheid, buiten de cijfers om, duidelijk te maken dat dit inderdaad zo is? De enige mogelijkheid die wij als VVD zien op dit moment is bij het uitvoeringsprogramma 2008 – inderdaad kunnen wij in de kaderbrief daarover niets zeggen – een moment in te lassen, zonder dat dit vertraging oplevert, waarbij de gebieden uitleggen hoe de zaak ervoor staat. Als er dan nog heel grote knelpunten zijn, wat kunnen wij als Provinciale Staten of als Gedeputeerde Staten daaraan doen? Wij handhaven ons amendement.

De heer MARTENS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal niet ingaan op de motie. Gedeputeerde Staten zullen komen met een voorstel en dan voeren wij de discussie over de vraag hoe wij het sturingsmodel graag ingericht willen zien. Ik ben blij dat Gedeputeerde Staten dit oppakken.

In amendement A2 staat een bedrag van € 65 miljoen genoemd. Voor ons is dat de weerslag vanuit het akkoord. Bovendien staat het bedrag genoemd in het dikke pak papier achter het besluit. Inhoudelijk verandert er dus niets. In het besluit zelf stond het bedrag echter niet genoemd. Dat is erg vreemd. In het amendement wordt het nog eens expliciet uitgesproken.

Amendement A3. De gedeputeerde zegt dat de buitenwereld geen onderscheid maakt tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten. Blijkbaar is het dan in tweede instantie wel de schuld van Provinciale Staten als zij de uitvoeringsprogramma's terug willen zien en er zou een ontzettend grote vertraging optreden. Ik weet ook wel dat de buitenwereld de provincie ziet als één geheel. Wij moeten er als Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten tezamen voor zorgen dat het besluitvormingsproces goed op

elkaar wordt afgestemd. Met het amendement zeggen wij dat wij de kaderbrief als uitgangspunt zien, maar dat wij voor 2008 de uitvoeringsprogramma's – liefst eenmalig, maar dat hangt af van de inzet van Gedeputeerde Staten – willen terugzien. Wij willen het amendement handhaven.

Mevrouw VAN GEMERT (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik bedank de gedeputeerde voor zijn beantwoording, maar ik ben daar niet helemaal tevreden mee. Ik heb opmerkingen gemaakt over de race tegen de klok, de prioritering binnen de gebiedscommissies en het vlug realiseren van gemakkelijke en snelle projecten. De gedeputeerde heeft daarop gezegd dat het niet erg is als er andere projecten voldoende in beeld zijn. Ik wil daarop graag wat meer toelichting krijgen. Hoe kunnen wij garanderen dat die andere projecten inderdaad voldoende in beeld zijn en hoe ziet de gedeputeerde daarin zijn rol? Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag over cofinanciering. In hoeverre ziet de gedeputeerde daarin een rol op het moment dat cofinanciering teruggebracht wordt naar groen-voor-rood? Graag hoor ik daarop een uitgebreid antwoord. Als wij kijken naar de gebiedscommissies die ingesproken hebben en de papieren die zij hebben aangeleverd in juli, bleek de grondpolitiek hun grootste zorg te zijn. Ik heb gevraagd of Gedeputeerde Staten bereid zijn de voor- en nadelen van een actieve dan wel een faciliterende grondpolitiek in kaart te brengen voordat wij het daarover gaan hebben. Ook op die vraag heb ik geen antwoord gehad.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde heeft een aantal dingen gezegd over de aankoopstrategie. Laat duidelijk zijn dat ook GroenLinks agrarisch natuurbeheer en particulier natuurbeheer uitstekende sporen vinden om te komen tot realisering van de EHS. Die aankoopstrategie is hard nodig, ook in tijden dat zaken minder snel gaan of waar in bepaalde gebieden minder zaken tot stand komen dan je zou wensen. Ik denk dat het alleen maar belangrijk is de dingen te realiseren die je kunt realiseren en dat je in die gebieden heel actief je voelhorens uitsteekt en dat je de kansen grijpt die er zijn.

De motie kunnen wij volledig ondersteunen. Amendement A2 is volstrekt prematuur. Het college heeft daar gelijk in. De discussie daarover voeren wij in december.

Wat betreft amendement A3 kan ik mij heel goed voorstellen dat wij, praktisch gezien, bij het tweede aandachtsbolletje een andere datum kiezen. Ik denk echter wel dat wij ons startpunt heel goed moeten markeren.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik begin met amendement A3. Wij hebben goed geluisterd naar het verhaal van de gedeputeerde. Wij hebben zojuist nog even de koppen bij elkaar gestoken en onder het tweede aandachtsbolletje mag men lezen: "in de commissie RGS ná de zomer...". In overleg met de indieners stel ik deze aanpassing van het amendement voor.

Verder bedank ik de gedeputeerde hartelijk voor zijn reactie en voor de beantwoording van alle vragen. De gedeputeerde stelde daarbij dat mensen die wel willen, zeggen: "Er is geld, laten wij aan de slag gaan." Deze zinsnede is mij opgevallen en die heb ik genoteerd.

Ik herinner mij van de bijeenkomst met alle gebiedscommissies dat een van hen nadrukkelijk zei dat de gebieden vooruit konden, maar dat het werken was met de handrem erop. Dat vind men natuurlijk niet leuk. Ik wil dit punt nog wat verder uitdiepen, omdat mijn betoog in de eerste termijn voor een deel als kletsboek is afgewezen. Daardoor voel ik mij uiteraard aangesproken. Er werd verwezen naar een ontwerpbesluit van de Statenvergadering in december 2006. Ik heb dit besluit er even bij gepakt. Het besluit is op het laatste punt geamendeerd. Het punt dat ik nu zal voorlezen is echter niet geamendeerd: "In het overdrachtsdocument voor de nieuwe Staten op te nemen dat naast het ten minste voortzetten van het huidige investeringsniveau voor het landelijk gebied, een bedrag noodzakelijk is van € 10 miljoen". Dus ik moet u inderdaad gelijk geven: het gaat om het overdrachtsdocument en het betreft intentiegeld, maar er wordt wel nadrukkelijk gesteld dat het gaat over noodzakelijkheden en over het voortzetten van het huidige investeringsniveau. Dus ik denk dat mijn verhaal geen kletsboek was, maar dat wij vanuit de Staten misschien iets verkeerd hebben gedaan op het gebied van verwachtingsmanagement. Ik zal hierover nu niet verder spreken, maar ik accepteer het gegeven dat de coalitie heeft besloten zoals het heeft besloten. De fractie van de VVD heeft al gezegd daarover niet tot in lengte van dagen te spreken.

Ik ben blij met de opmerking van de gedeputeerde en met de ruimte die hij heeft gegeven om bij de midterm review te kijken naar eventuele bijstelling van de middelen. Dat moment zullen wij zeker aangrijpen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de gedeputeerde voor zijn manhaftige betoog om in elk geval amendement A3 van tafel te krijgen. Hij heeft het uitermate goed geprobeerd. Ik moet hem gelijk geven dat als zo'n amendement in de eerste termijn op tafel ligt, je feitelijk bezig bent tegen een dichte deur te kletsen. Ik kan mij bij zijn gevoelens daaromtrent wel iets voorstellen. Maar ook de gedeputeerde wist vanuit de commissie welke gevoelens er bij de Staten leven en dat zij een veiligheidsklep willen inbouwen in dat eerste jaar om een vinger achter de ontwikkelingen te houden. Dus ik begrijp zijn gevoelens, maar vanuit de controlerende functie van Provinciale Staten moeten wij die pas op de plaats maken. Via dit amendement tonen wij onze betrokkenheid bij dit belangrijke onderwerp. Dan amendement A2. Het is grappig, als je het over de Agenda Vitaal Platteland hebt, dat je moet constateren dat de coalitiepartijen een ton boter op hun hoofd hebben. Daar komt het feitelijk op neer. Wij spraken zoeven over de begrotingsbehandeling en dat wij alles doorschuiven naar 17 december 2007. Alleen dit puntje nu net even niet. Ik zal er niet veel meer over zeggen, maar ik vind het niet chique en het spreekt niet van overtuigingskracht. Je bent namelijk bezig iets te doen, terwijl je zelf net hebt verkondigd dat je dat niet wilde doen.

Dan iets over motie M1. De motie is geheel in lijn met de visie die ik in de commissie heb verkondigd over hoe om te gaan met de rapportages. Wij kunnen ons daarin dus helemaal vinden en wij zullen de motie van harte ondersteunen.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ook van mijn kant dank aan de gedeputeerde voor de uitgebreide reactie. Gezien de toezegging die is gedaan over de mogelijkheid die wij krijgen om bij de kaderbrief opnieuw te kijken naar de prioriteiten en dat op dat moment de mogelijkheid bestaat om meer prioriteit te geven aan versterking van 'biologisch', zullen wij hierover geen motie indienen.

Eén vraag wil nog graag opnieuw stellen, namelijk wat de oorzaak is dat er tot op heden weinig pro-

jecten zijn geweest wat betreft 'biologisch'. Het kan zijn dat er wel iets is voorgesteld, maar dan is dat in één gebied geweest. Wat is er de oorzaak van dat er vanuit de andere gebieden geen voorstellen zijn voorgedragen?

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn nog een paar opmerkingen gemaakt, met name door de fractie van de PvdA. Misschien heb ik in de eerste termijn iets niet goed gezegd. Ik heb iets gezegd over de rol van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten in de buitenwereld en dat wij als één provincie worden beschouwd. Als de Staten er in deze zaal voor kiezen de uitvoeringsprogramma's 2008 in februari vast te stellen, dan zeggen die gebieden: "De provincie is twee maanden later met het goedkeuren van onze uitvoeringsprogramma's". Punt. Dat wij dat hier in een lang debat hebben bediscussieerd, is niet zo erg interessant. Wij zijn dus twee maanden later met de vaststelling van de uitvoeringsprogramma's en zij gaan dus twee maanden later aan de gang. Ik heb absoluut niets willen zeggen over wiens schuld dat is en dat is ook niet interessant, maar de gebieden komen twee maanden later aan de gang, en dat vind ik jammer. Dat heb ik ermee willen zeggen. En zoals ik er in de eerste termijn al van overtuigd was, hebben de Staten daarin hun afweging gemaakt. De fractie van de SP heeft enkele vragen gesteld die inderdaad wat uitgebreider beantwoord moesten worden.

De grondpolitiek en het aankoopstrategieplan, zo hebben wij afgesproken, zullen wij in maart met de Staten bespreken. Laat ik duidelijk zeggen dat grondpolitiek/aankoopstrategie een erg belangrijk onderwerp is, waarmee wij een aantal doelstellingen voor elkaar willen brengen, ook de doelstellingen van de AVP, maar het gaat verder dan de AVP. Grondpolitiek betekent per definitie niet altijd: kopen. Dat heb ik in de eerste termijn met mijn woorden willen zeggen, zodat ik meende dat ik de vragen hieromtrent voldoende had beantwoord. Nogmaals: wij komen met een aankoopstrategieplan en de behandeling hiervan voorzie ik in de Statenvergadering van maart 2008.

De fractie van de SP maakt zich zorgen over de cofinanciering van de gebieden. Bij de gebieden gaat het in de praktijk als volgt. Wij praten over gebiedsprogramma's en over uitvoeringsprogramma's en uiteindelijk komt 'de brug' in beeld. En dan

pas kun je in het algemeen bij een gemeenteraad komen en zeggen: “Beste gemeenteraad, u moet nog wel even meebetalen aan die ‘brug’, dus aan die cofinanciering.” Dus als het over concrete programma’s gaat en concrete uitwerkingen van voorstellen, dan komt de cofinanciering meestal wel in orde. Mijn ervaring is dat dit per definitie niet altijd groen-rood-opgaven worden; dus het is niet zo dat bepaalde zaken – bijvoorbeeld een fietspad – altijd onderdelen worden van de grote groen-rood-discussies die er op het gebied van ruimtelijke ordening worden gevoerd in deze provincie. Natuurlijk komen die er ook nog wel; denk bijvoorbeeld aan Soesterberg en aan alle discussies die wij hier voeren. In dit kader ervaar ik echter per definitie geen groen-rood-discussies als het gaat om de cofinanciering van de gebieden.

De fractie van D66 ging in op mijn woorden over het ontraden van het amendement inzake de controlerende functie van Provinciale Staten. De Staten moeten vooraf de kaders stellen en moeten achteraf controleren. Als dat ook gebeurt met het vaststellen van het uitvoeringsprogramma, dan gaan de Staten op andermans stoel zitten.

Tegen de fractie van de PvdD en tegen de fractie van de PvdA wil ik het volgende zeggen. Ik vat het maar even als volgt samen, gezien de politieke realiteit van dit moment, maar eigenlijk heb ik er al voldoende over gezegd:

1. Ik ben blij dat wij aan de gang gaan met de AVP;
2. Ik ben blij dat wij er veel geld voor hebben. Of wij dat in december formeel moeten vaststellen of dat wordt besloten dat eerder te doen, laat ik aan de Staten;
3. Wij hebben met de Staten afgesproken dat wij in principe wensen te sturen als volgt: kaderbrief vooraf en verantwoordingsstructuur achteraf. Echter, de Staten kunnen vandaag bij amendement voorstellen dat voor 2008 op een andere manier te regelen: het uitvoeringsprogramma vaststellen in februari 2008, waarbij de Staten accepteren dat de verantwoording daarover pas na de zomer kan plaatsvinden.

Nu, ik tel mijn zegeningen en stel vast dat wij in elk geval een verantwoordingsstructuur hebben afgesproken, die op termijn – vanaf 2009 – kan gaan werken via kaderbrief, een tweejaarlijkse rapportage en het op-de-koffie-uitnodigen van de gebieden.

De Staten kiezen bij amendement A3 ervoor, als een soort startmoment, dat voor één keer anders te doen. Het college van Gedeputeerde Staten zal dat moeten accepteren als dat de politieke realiteit van dit moment is. En nogmaals, wij hebben maar één doel: wij zitten hier vier jaar en aan het eind van deze vier jaar moeten wij ervoor gezorgd hebben dat er heel hard gewerkt is door de gebieden en dat er heel veel geld is weggezet, zodat de vitaliteit en de kwaliteit van het landelijk gebied in deze provincie substantieel verbeterd is. Daar doen wij het allemaal voor.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb in deze discussie nog niets gezegd. De commissievergadering was voor onze fractie duidelijk. Het is een heel complexe, maar niet concrete zaak. Wij willen graag alles delegeren aan de gebieden. Onze houding daarin is: laten wij dat dan ook doen voor wat betreft het college. In die zin zijn wij tegen alle amendementen en tegen de motie.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaardt Provinciale Staten amendement A2, met de aantekening dat de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de SGP, de PvdD en Mooi Utrecht geacht worden tegengestemd te hebben.

De VOORZITTER: Bij amendement A3 worden de Staten bij het tweede aandachtsbolletje geacht te lezen: “in de commissie RGW na de zomer 2008 ...”.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaardt Provinciale Staten amendement A3, met de aantekening dat de fracties van het CDA, de SGP en Mooi Utrecht geacht worden tegengestemd te hebben.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het geamendeerde voorstel.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaardt Provinciale Staten motie M1, met de aantekening dat de fractie van Mooi Utrecht geacht wordt tegengestemd te hebben.

Waarborg continuering Programmabureau Hart van de Heuvelrug

De heer RUIJS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Aan de orde is “Continuering Programmabureau Hart

van de Heuvelrug”, niet aan de orde is “Continuering Programma Hart van de Heuvelrug”. Waarom zeg ik dat zo met nadruk? In de laatste commissievergadering heeft de gedeputeerde de afspraak bevestigd, zoals die is gemaakt in de Statenvergadering van september 2006, dat de uitgangspunten nog ter discussie gebracht zouden worden en dat daarbij eveneens de betrokkenheid van de omgeving – die omgeving is verder dan een omgeving op een kilometer afstand – vorm gegeven zou worden middels een hoorzitting. Dit betekent dat onze fractie vandaag instemt met de geldstroom die nodig is om het Programmabureau te doen continueren. Het betekent echter niet dat het programma dat aan dit bureau wordt meegegeven, eveneens vastligt. De komende vergadering praten wij over de uitgangspunten en er zijn wat nieuwe feiten, ook rondom het advies van de Urban Land Institute. Wij wachten daarom de komende commissievergadering af, waarin wij bespreken wat het programma gaat worden, waarna het programma kan worden vastgesteld en op basis waarvan men kan gaan werken.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dit voorstel dient ervoor te beslissen om voor de komende jaren € 750.000 voor het Programmabureau Hart van de Heuvelrug vrij te maken. Het is een groot bedrag, maar het is ook een groot belang. Het gaat namelijk vooral over de Vliegbasis Soesterberg. Dat staat ook duidelijk in de toelichting en om het eenvoudig te maken, beperken wij ons dan ook tot Vliegbasis Soesterberg.

Wij hebben enige moeite met dit voorstel, vooral met de bijbehorende toelichting. In de toelichting staat dat genoemd bedrag nodig is om het programmabureau voort te zetten. Om te komen tot de beoogde overeenkomst, is het noodzakelijk dat er voldoende draagvlak is. Het is heel goed dat het college doorheeft dat er draagvlak nodig is, alleen was dat blijkbaar de vorige keer nog niet nodig. Het steekt de fractie van de SP dan ook dat het draagvlak nu voor het eerst in dit project nodig is en dat het vorige college het draagvlak hierbij vergeten is. Is de gedeputeerde op de hoogte van de discussie die al geruime tijd loopt bij de bevolking van Zeist, Soest en in de beide gemeenteraden over wat zij met dit project willen? De bevolking van Zeist en Soest voelt zich zeer betrokken bij dit project. Het vergeten van het draagvlak door het vorige college moet als een omissie worden gezien. Een omissie, die naar ik aan-

neem het komende college nooit meer van plan is te maken bij dit soort majeure projecten. Graag hoor ik dat ook van dit college.

De tweede reden voor de extra kosten is dat er vertraging is opgetreden in het tekenen van de contracten voor het project Vliegbasis Soesterberg. Ik zou kunnen denken: “OK, die vertraging is opgetreden, dus hebben wij een tijdje niets kunnen doen en dan zal er geld over zijn.” De gedeputeerde heeft in de commissie daarover gezegd dat dit een stuk moeilijker ligt. Het projectbureau werkt aan meer projecten dan alleen de Vliegbasis Soesterberg. Dan is het heel vreemd dat in het voorstel staat dat voor het gemak van Provinciale Staten er alleen gesproken zal worden over de Vliegbasis Soesterberg. Het lijkt mij dat er dan bijna getornd wordt aan het budgetrecht van Provinciale Staten. Er wordt gezegd dat wij € 750.000 nodig hebben, maar dat is dan, gewoon heel simpel, alleen voor de Vliegbasis Soesterberg. Dat vind ik jammer en ik hoop niet dat er al te vaak van deze manier gebruik zal worden gemaakt. Er zou natuurlijk wel een ontzettend groot voordeel zijn, want dan zien wij de begroting 2009 in een beperkt formaat langskomen, waarin staat dat de provincie een heleboel leuke dingen wil doen en dat daarvoor veel geld nodig is. En dat is het dan. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Ik hoop niet dat hiermee een precedent wordt geschapen. Ik wil graag horen dat wij zo iets niet vaker op die manier uitvoeren.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Zoals men zal begrijpen heeft GroenLinks er veel voor over om de Heuvelrug het hart te geven dat het verdient. Dit houdt in dat ook het voortraject, zoals financieel als kwalitatief, gewaarborgd dient te zijn. Het verzoek om een extra financiële impuls voor het programmabureau past hier logischerwijs bij. Wat betreft de kostendeckering van de Vliegbasis Soesterberg acht de fractie van GroenLinks echter een complete financiële verevening à la Hart van de Heuvelrug niet noodzakelijk. Dit ligt geheel in de lijn van het advies van Urban Land Institute om de Vliegbasis Soesterberg vooral als natuurgebied in te richten. Dat zal ertoe leiden dat het terrein aan nationaal belang wint. Een mooie bijkomstigheid is dat er een financiering vanuit de rijksoverheid te verwachten is. Let wel: dit sluit provinciale financiering uiteraard niet uit. De fractie van

GroenLinks kan dus met volle overtuiging met het verzoek instemmen.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat de heer Ruijs correct duidelijk heeft gemaakt dat toen de uitgangspunten vastgesteld zijn, iedereen aan het werk is gezet. Ik heb gezegd dat als de wereld verandert – omdat wij willen dat die wereld verandert en omdat er dingen in de samenleving veranderen – dat wij daarover nog wel moeten kunnen spreken met elkaar. Dat is door mij in de commissievergadering toegezegd en dat herhaal ik hier nog een keer. Op 19 november a.s. wordt in de commissie RGW uitgebreid tijd ingeruimd om te vertellen hoe die wereld is veranderd en ook om de commissie de kans te geven daarover uitspraken te doen. Dat is wat er wordt bedoeld met het voorbehoud op de uitgangspunten, zoals dat dit voorjaar besproken is.

De heer Duquesnoy heeft enkele opmerkingen gemaakt over draagvlak, over vorige colleges, komende colleges en colleges die er nu zitten. Wij gaan geen staatsrechtelijke discussies voeren, maar ik wil opmerken dat daar geen verschil in zit. Het huidige college is verantwoordelijk voor datgene wat het vorige college heeft gedaan, zoals het komende college verantwoordelijk zal zijn voor datgene wat wij hier bedenken. Er is dus alleen maar sprake van: het college en het college hecht zeer aan draagvlak in de samenleving bij grote ruimtelijke ingrepen. Dat is geen nieuws. Dat spreekt het college uit en dat zet het college in collegeprogramma's, coalitieakkoorden en beleidsstukken. Het college neemt dat draagvlak serieus, ook als het gaat om spannende en zware dossiers die door collega's worden getrokken.

De opmerking over het budgetrecht kan misschien nog even worden toegelicht?

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! In het voorstel staat dat wij € 750.000 aan het Programmabureau Hart van de Heuvelrug geven. In de toelichting staat dat het college het voor de Staten eenvoudig wil maken en dat het gewoon gaat over de Vliegbasis Soesterberg. Toen vroeg ik mij af of wij het geld over hebben in verband met de vertraging. De gedeputeerde heeft daarop geantwoord dat het toch wat ingewikkelder in elkaar zit: het programmabureau doet meer en de Staten moeten het zo zien dat het maar een deel van het geld is. Als dat zo is, had ik liever duidelijk in het voorstel zien staan waar het precies om gaat. Het had er niet zo

ruim moeten staan, zo van: om het voor de Staten duidelijk te maken, gaat het alleen over de Vliegbasis Soesterberg. Wij hadden dus wat meer inzicht willen hebben: waarop is dit bedrag precies toegepast?

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp nu wat de heer Duquesnoy bedoelt. Hart van de Heuvelrug is een project uit de Agenda 2010 met daarin een bedrag van € 10.000.000. Wij hebben gedurende de rit met elkaar geconstateerd dat vanwege een beslissing op rijksniveau de Vliegbasis Soesterberg daar als onderwerp bij gekomen is. Vliegbasis Soesterberg is een extra, complicerend, spannend en interactief proces. Dat kost meer tijd en dus meer geld. Het college komt voor dat geld bij de Staten. En dat staat in het voorstel. Volgens mij kunnen wij het niet gemakkelijker maken. Het doet recht aan het budgetrecht van de Staten; zij moeten er ja of nee tegen zeggen. Er staat overigens bij waarvoor het precies is: het zijn 'menschkosten'. Het programmabureau houdt dus in menskracht die wij nodig hebben in dit project.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dat begrijp ik allemaal wel. Er wordt echter in de toelichting heel duidelijk gezegd dat vanwege de vertraging in het tekenen van de contracten, het geld nu wordt gebruikt. Dan denk ik dus dat dit geld vorig jaar niet is gebruikt. Daarover heb ik een vraag gesteld in de commissie en daarop heeft de gedeputeerde geantwoord dat het allemaal wat ingewikkelder ligt. Die ingewikkeldheid had ik liever duidelijk omschreven gezien in het voorstel.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Zo verschrikkelijk ingewikkeld ligt het nu ook weer niet. Wij zullen langer bezig zijn met Soesterberg. Wij hebben er ook echte tussenstappen in zitten, onder andere een tussenstap met de Staten en een tussenstap met de samenleving. Die tussenstappen kosten meer tijd, meer menskracht, dus meer mensuren. Overigens is er ook vorig jaar heel hard gewerkt. Nogmaals, ik vind het allemaal heel duidelijk.

De heer Fastl heeft inhoudelijke opmerkingen gemaakt over de manier waarop de fractie aankijkt tegen de herontwikkeling van de vliegbasis. Ik ga voorlopig uit van datgene wat ik vanuit afspraken

met de Staten heb meegekregen. Die afspraken houden in dat wat wij daar als kosten hebben, moeten terugverdienen. Als de Staten er in meerderheid anders over denken, dan moeten zij dat op 19 november a.s. aan het college meegeven. De inhoudelijke discussie dient vanavond niet plaats te vinden.

De VOORZITTER: Ik ga over tot afhandeling van het voorstel.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag een stemverklaring afleggen. In principe gaan wij akkoord met het besluit. Ik sluit mij graag aan bij de woorden van gedeputeerde: wij voeren heel graag de discussie over het ruimtelijk plan en het automatisme rood-voor-groen, waarbij alle groene ontwikkelingen betaald moeten worden door rode functies. Dat voorbehoud staat overigens in het besluit: "In beginsel dient dit bedrag als kostenverhaal via een bijdrage uit de grondexploitatie teruggestort te worden in de reserve structuurfonds". Dat komt bij de besluitvorming over het ruimtelijk plan aan de orde. Dat voorbehoud willen wij nadrukkelijk maken.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij sluiten ons aan bij de fractie van de Christen-Unie en maken precies hetzelfde voorbehoud.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! 'Budgettair neutraal' staat ook bij ons ter discussie, maar wij zeggen: met voortgang aan de slag. Dus het geld beschikbaar stellen is prima.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel.

Instelling "Ad hoc commissie nieuwe WRO"

De VOORZITTER: In het besluit dat voorligt, wordt u geacht te lezen in de plaats van mevrouw Bodewitz: mevrouw Verkleij.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten bij acclamatie overeenkomstig het gewijzigde voorstel.

Wabo, projectbudget 2008 en reservering geld voor nieuwe taken 2009

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij kunnen ons vinden in het voorstel. Wij hebben één opmerking van algemene aard. Wij kunnen ons voorstellen bij deze specifieke wetgeving dat er goede contacten worden onderhouden met de medeoverheden en dat wij in dat kader zelfs een samenwerkingsceremonie zullen hebben. Wellicht had daarvoor een stelpost opgenomen dienen te worden van € 45.000. Ik wil het college meegeven die contactvergroting te bevorderen, maar ook of die samenwerkingsceremonie niet een beetje eenvoudiger kan.

De heer VAN DEN BURG (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De invoering van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) verheugt de VVD, omdat daarmee een vermindering van de administratieve lasten wordt bewerkstelligd en de één-loketgedachte voor de burger essentieel is om een goede dienstverlening van de overheid te krijgen. Wij hebben nog een vraag aan de gedeputeerde. De structurele lasten bedragen vanaf 2009 € 1.200.000. Wij hebben in de commissie al verzocht om inzicht te krijgen in de 'workload'. Wij gaan er namelijk van uit dat die € 1.200.000 daaraan gekoppeld zal zijn. Wij vragen de gedeputeerde daarom alsnog dat inzicht te verstrekken.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De Wabo is een uitdagend project. Dat moeten wij uiteraard aanpakken. Wij hebben één opmerking bij de ceremonie die kennelijk moet plaatsvinden. Wij snappen wel, als je met veel gemeenten iets doet, dat je dat op een gegeven moment wilt vieren. Wij overwegen ons aan te sluiten bij het amendement dat nog zal worden ingediend door onze vrienden van de fractie van de SP. Wij wachten dat amendement af.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! De SP is uiteraard een voorstander van klantgericht optreden van de overheid en de één-loketgedachte is prima. Toch heeft de SP bezwaren tegen de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht en wel de volgende:

- één loket is prima, maar de echte ellende voor mensen en bedrijven zit hem veel meer in de traagheid van de afhandeling van de aanvragen, vaak veroorzaakt door:
  - het wegsaneren van het ambtenarenapparaat;
  - het tekort aan integrale deskundigheid van de ambtenaren;
  - en last but not least: het grote aantal conflicterende wet- en regelgevingen.
- De Wabo zal leiden tot extra overleggen en uitbreiding van bureaucratische procedures achter dat ene loket, hetgeen alleen maar meer tijd en geld kost. Vergeet niet, de VNG heeft voor ons uitgerekend dat het hele Wabo-circus wordt opgetuigd voor slechts 15% van de aanvragen. De overige 85% van alle vergunningaanvragen zijn enkelvoudig, en worden dus al door één loket behandeld.
- Een ander zorgpunt voor de SP is de mogelijke problemen die ontstaan bij handhaving en calamiteitenbestrijding. Hoe zorgen we ervoor dat een burgemeester over de juiste informatie beschikt wanneer de provincie bevoegd gezag is geworden?

Ondanks deze bezwaren kunnen wij het Gedeputeerde Staten natuurlijk niet kwalijk nemen dat zij de organisatie wensen voor te bereiden op de nieuwe aankomende situatie. Maar € 30.000 voor een feestje waar een paar handtekeningen worden gezet, is echt te gek voor woorden. D66 zal straks mede namens ons een amendement hierover indienen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! In de commissievergadering hebben wij al even gediscussieerd over de Wabo. Ik stel hier de Wabo zelf niet ter discussie, want het lijkt mij een prima initiatief om tot die één-loketgedachte en de uitvoering ervan te komen. Wij hebben het in de commissie met name gehad over de financiering van het project, omdat daarover nogal wat onduidelijkheden waren, met name over de posten die opgevoerd werden in het projectbudget. Wij hebben gelukkig vanmiddag een memorandum op onze tafels gevonden,

waarin een en ander nader wordt toegelicht. Ik wil niet over allerlei posten gaan zeuren, maar de hoofdmoot voor onze fractie betreft die samenwerkingsceremonie. Het is ook al gezegd door enkele andere fracties. Je kunt je afvragen of je op deze manier een dergelijk bedrag moet inzetten. Ik zie bijvoorbeeld bij Inhuur advocaat, de final check, waar staat: "Deze post zou daarom kunnen worden teruggetrokken." Ik ben benieuwd op welk moment dat dan kan. Echter, ten aanzien van de ceremonie stellen wij in een amendement, dat wij zullen indienen samen met de fractie van de SP, voor dat bedrag voorlopig te halveren. Volgens mij moet je voor € 15.000 al een zeer leuk feestje kunnen organiseren, waar iedereen zich buitengewoon goed kan vermaken. En overigens, wij hebben een aantal prachtige panden, waar wij zeker nogal wat invités tegemoet kunnen zien. Het amendement luidt als volgt:

Amendement A4 (D66, SP): projectbudget 2008 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

Provinciale Staten in vergadering bijeen op 5 november 2007 ter behandeling van het projectbudget 2008 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

overwegende:

dat de provincie in 2008 noodzakelijke voorbereidingen dient te treffen met betrekking tot de invoering van de Wabo op 1 januari 2009;

constaterende:

- *dat een projectbudget ad € 675.000 wordt gevraagd ter dekking van deze voorbereidingen;*
- *dat binnen dit budget voor een samenwerkingsceremonie (het lieve sommetje van) € 30.000 is opgenomen;*

wijzigen het besluit als volgt:

Een bedrag van maximaal € 15.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van de samenwerkingsceremonie, waardoor het totale bedrag ten behoeve van de projectkosten Wabo 2008 op € 660.000 komt. Dit budget wordt ten laste gebracht van de in de begroting 2008 opgenomen stelpost nog toe te wijzen middelen, onder voorbehoud van instemming met het voorstel tot aanvulling van deze stelpost.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt derhalve deel uit van de be-

raadselingen. Het amendement kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld

De heer DE WILDE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! In de commissie is uitgebreid stilgestaan bij dit voorstel en ook daar ging de discussie vooral over een klein puntje in de totale lasten. Ik wil eerst wat toelichten, voordat ik dat punt uitleg.

Wij proberen met de Wabo een nieuwe wijze van werken neer te zetten in goede samenwerking tussen provincie, gemeenten, waterschappen, brandweer en alles en iedereen die zich bemoeit met vergunningverlening en -handhaving in deze provincie. Er verandert veel. Veel vergunningen die nu verstrekt worden door gemeenten hoeven niet meer verstrekt te worden; deze vallen onder Algemene Maatregelen van Bestuur. Op het gebied van milieu blijft er bij de gemeenten bitter weinig vergunningverlening over. De vergunningen die de provincie verleent op het gebied van milieu blijven in het algemeen in stand, maar de provincie wordt hierbij bevoegd gezag in het kader van bouw- en woningtoezicht en op het gebied van ruimtelijke ordening. Waar nu conflicten zitten in de regelgeving of waar maatregelen voorgeschreven zijn in het kader van vergunningen door de provincie, terwijl de bouwvergunning door de gemeente niet verstrekt wordt – omdat zij het ergens niet mee eens zijn – zullen wij die conflicten niet meer hebben in de toekomst. Het is dus wel degelijk zo dat met het in één hand brengen van milieu- en bouwvergunningen, voorkomen wordt dat in de uitvoering zaken heel lang blijven liggen of vertragen omdat twee overheden het niet met elkaar eens zijn.

Dan is het zo dat waar de vergunningplicht zit, ook de handhaving zit. Dat wil niet zeggen dat het voor al die zaken waar enkelvoudige vergunningen verstrekt worden, bemoeilijkt wordt. Daar blijft de overheid gewoon de overheid die zij nu ook is. Dus daar veranderen de taken niet of nauwelijks. De zaken zullen gewoon gestroomlijnd uitgevoerd kunnen blijven worden. Toch betekent de Wabo nogal wat. Je kunt je voorstellen dat je in zo'n traject afspraken moet maken over hoe je de zaken gaat regelen. Het is niet mogelijk alle ambtenaren van de gemeenten die nu bezig zijn met vergunningen op het gebied van bouw- en woningtoezicht over te hevelen. Wij hebben dus gezegd dat in goede samenwerking te gaan doen met die gemeenten en dat wij over en weer gaan inhuren als dat nodig is. Daarover moe-

ten wij goede afspraken maken. Het moet ook zo zijn dat de dossiers goed naar elkaar toe gestuurd kunnen worden en dat men elkaars informatie kan lezen, zeker als het gaat om calamiteiten waarvoor een burgemeester verantwoordelijk is. Het moet zo kunnen zijn dat bij een bedrijf waarvoor de provincie het bevoegd gezag is, hierover bij een gemeente toegankelijke informatie is waarover men direct kan beschikken als een geval van handhaving zich voordoet. Dat betekent dus dat over die informatie gecommuniceerd moet kunnen worden en dat ook hierover goede afspraken gemaakt worden. Hoe je in de praktijk hiermee omgaat, hoe de regels gesteld moeten worden, wie er verantwoordelijk is en blijft voor bepaalde zaken, moet goed uitgezocht worden. Dat zal een heel traject worden, ook in het kader van automatisering. Wij zijn daarmee met die gemeenten al een tijdje bezig en ook het komend jaar zullen wij zeker nog nodig hebben om dat goed vorm en inhoud te geven.

Het project ligt nu voor. Daarin zijn belangrijke bedragen genoemd om het traject handen en voeten te geven. Als klapstuk van dit alles vinden wij dat de mensen die het straks met elkaar moeten uitvoeren – de waterschappen, de bestuurders en de ambtenaren in die verschillende organisaties – bij elkaar moeten komen voor een goede aftrap en om de geest te krijgen om dit vanaf dat moment goed te gaan doen. Dan heb je misschien een zaal nodig voor 400 tot 500 mensen. Met die mensen moet je proberen de neuzen één kant op te krijgen. Het is geen feestje waar een paar handtekeningen gezet worden en waar een paar leuke borrels gedronken worden, het zal een bijeenkomst zijn waar lezingen gehouden worden en waar geprobeerd wordt een goede start te maken voor een langdurig project. Het betekent namelijk nogal wat voor iedereen. Aan het vertrouwen dat wij nu in elkaar hebben, zal dan handen en voeten gegeven worden.

Ik vind het jammer dat wij op het bedrag hierover zitten te miezemuizen. Dat vind ik er namelijk van als de Staten € 15.000 weghalen op het totale bedrag. Als de Staten dat echter doen, dan moet dat maar en dan moet het maar wat minder.

De VOORZITTER: Wenst iemand het woord te voeren in tweede termijn? Dat is niet het geval. Ik schors de vergadering, want ik merk dat de Staten het amendement graag eerst uitgereikt krijgen. De

strekking van het amendement luidt de kosten voor de bijeenkomst van € 30.000 te halveren naar € 15.000.

Schorsing van 17.46 tot 17.50 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. De discussie over dit agendapunt hebben wij afgesloten. Ik ga over tot afhandeling van amendement A4.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale Staten amendement A4, met de aantekening dat de fractie van Mooi Utrecht geacht wordt tegengestemd te hebben.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het geamendeerde voorstel.

Sluiting

De VOORZITTER: Ik heb nog één mededeling. Het presidium heeft in zijn wijsheid besloten de Statenvergadering op 17 december 2007 – met daarin de algemene beschouwingen – te laten beginnen om 09.30 uur. Ik sluit de vergadering.

(Einde van de vergadering om 17.53 uur.)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 17 december 2007.

De voorzitter,

De griffier,

